

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Географічний факультет

Кафедра географії та менеджменту туризму

**Албанія: курорти, готельна база
та туристичний попит**

Кваліфікаційна робота

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Виконала:

Здобувачка 4 курсу 410 групи

Спеціальності 242 «Туризм»

ОПП «Міжнародний туризм»

Радуляк Ганна Юріївна

Науковий керівник:

доц. Наталя АНДРУСЯК

До захисту допущено:

протокол засідання кафедри № ____

від « ____ » _____ 2024 р.

Зав. кафедри _____ доц. Олександр КОРОЛЬ

Чернівці – 2024

АНОТАЦІЯ

Радуляк Г.Ю. Албанія: курорти, готельна база та туристичний попит.- 242 Туризм, ОП «Міжнародний туризм». Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Чернівці. 2024.

У кваліфікаційній роботі проаналізовано та охарактеризовано одну з найпопулярніших країн балканського регіону Європи – Албанію. Визначено найбільш відомі та найбільш відвідувані курорти Албанії. Проведено опитування туристів та визначено туристичний попит на відпочинок у Албанії.

Ключові слова: Албанія, курорти, готельна база, туристичний попит.

ABSTRACT

Radulyak G.Yu. Albania: resorts, hotel base and tourist demand. - 242 Tourism, OP "International Tourism". Chernivtsi National University named after Yuriy Fedkovich. Chernivtsi 2024.

The qualification work analyzed and characterized one of the most popular countries of the Balkan region of Europe - Albania. The most famous and most visited resorts of Albania have been determined. A survey of tourists was conducted and tourist demand for holidays in Albania was determined.

Keywords: Albania, resorts, hotel base, tourist demand.

ВСТУП

Актуальність теми. Албанія, невелика, але дуже відома своєю культурою країна в балканському регіоні Європи, захоплюючі поєднання географічних, історичних і культурних особливостей.

Албанія розташована в Південно-Східній Європі, межує з Чорногорією, Косово, Північною Македонією та Грецією. Стратегічне розташування країни між Адріатичним та Іонічним морями вплинуло на її історію, культуру та розвиток туризму тут. Географічні особливості Албанії надзвичайно різноманітні, її ландшафт визначають скелясті гори, мальовничі узбережжя та спокійні річки. Албанські Альпи на півночі з захоплюючими краєвидами та можливостями для активного відпочинку. Неймовірної краси пляжі уздовж узбережжя Іонічного та Адріатичного морів приваблюють туристів, які шукають сонця та відпочинку. Крім того, річки Албанії, включно з Вьосою та Шкумбіном, відіграють важливу роль в екосистемі країни та є джерелом існування для місцевих громад. Клімат в Албанії відрізняється від регіону до регіону, причому в прибережних районах панує середземноморська погода, яка характеризується жарким сухим літом і м'якою вологою зимою, тоді як у гірських регіонах температура нижча та більше опадів протягом року. Ці географічні особливості не тільки сприяють природній красі Албанії, але й формують спосіб життя її жителів.

Усі зазначені вище особливості Албанії приваблюють туристів. Їх кількість щороку зростає. Однак, цікаво було б дослідити, які саме курорти та готелі Албанії популярні для туристів з України і загалом попит на відпочинок в Албанії туристів з України.

Мета кваліфікаційної роботи – характеристика Албанії як країни яка цікава українським туристам, а також аналіз найвідоміших курортів та готельної бази.

Об’єктом кваліфікаційної роботи є – Албанія, як країна в балканському регіоні Європи.

Предметом кваліфікаційної роботи є – курорти, готельна база та попит на відпочинок в Албанії.

Згідно поставленої мети були визначені наступні **завдання**:

1. Проаналізувати теоретико-методичні основи дослідження курортних територій (на прикладі Албанії).
2. Охарактеризувати найбільш відомі курорти Албанії.
3. Проаналізувати попит туристів на відпочинок в Албанії.

Структура і обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи складає 85 сторінок комп’ютерного тексту.

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	2
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ КУРОРТНИХ ТЕРИТОРІЙ (НА ПРИКЛАДІ АЛБАНІЇ)	6
1.1. Історичні аспекти дослідження Албанії	6
1.2. Країнознавча характеристика Албанії	15
1.3. Туристичні ресурси Албанії, як чинники розвиваючого курорту	24
РОЗДІЛ 2. КУРОРТИ УЗБЕРЕЖЖЯ АЛБАНІЇ ТА ГОТЕЛІ.	30
2.1. Ксаміль	30
2.2. Вльора	36
2.3. Саранда	43
РОЗДІЛ 3. ТУРИСТИЧНІ ПОТОКИ ТА ПОПИТ ТУРИСТІВ	51
3.1. Вплив туристичних потоків на економічний розвиток Албанії..	51
3.2. Чинники попиту на відпочинок в Албанії.	56
3.3. Попит на туризм в Албанії: результати соціологічного дослідження.	65
ВИСНОВКИ	71
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	73
ДОДАТКИ	75

РОЗДІЛ I

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ КУРОРТНИХ ТЕРИТОРІЙ (НА ПРИКЛАДІ АЛБАНІЇ)

1.1 Історичні аспекти дослідження Албанії

Албанія, держава, розташована на Балканському півострові, має багату та різноманітну історію, яка охоплює багато століть. Її стратегічне положення сприяло широкій взаємодії з різними цивілізаціями та культурами, залишивши незгладимий слід у її прогресі. Цей розділ має на меті заглибитися в важливі історичні віхи, які сформували еволюцію Албанії, від античності до сучасності. Досліджуючи ключові події та впливові фактори, ми отримаємо уявлення про формування албанської національної ідентичності.

1. Стародавня історія Албанії

У найдавніші періоди іллірійські племена проживали на території, яка нині відома як Албанія, таким чином поклавши початок стародавній історії країни. Ця епоха має величезне значення для розуміння витоків албанської культури та еволюції її населення. Давайте тепер заглибимося в основні фази, які сформували Албанію в давнину.

Античні історики, такі як Геродот і Фулід, були першими, хто задокументував існування іллірійців. Ці племена проживали в регіонах, які зараз охоплюють Албанію, Чорногорію, Хорватію, Боснію і Герцеговину, Сербію та частину Македонії. Іллірійці мали багату культуру, брали участь у таких видах діяльності, як землеробство, скотарство, рибальство та різні форми ремесел.

Іллірійці заснували кілька міст-держав, у тому числі Шкодер, Лісус та Епідамн (тепер відомий як Дуррес), які стали значними центрами торгівлі. Вони вели активну торгівлю з греками, римлянами та різними середземноморськими цивілізаціями, тим самим сприяючи зростанню іллірійської економіки та культури. Крім того, археологічні знахідки свідчать про виняткову майстерність іллірійців, зокрема в гончарстві та обробці металу.

У 6 столітті до нашої ери іллірійці почали взаємодію з грецькими поселенцями, що призвело до створення кількох колоній уздовж узбережжя Адріатичного моря. Серед цих колоній особливо відомим є місто Аполлонія, засноване коринфськими греками в 588 році до нашої ери. Ці взаємодії з греками сприяли значному культурному обміну, що, зокрема, призвело до поширення грецької мови, мистецтва та релігійних звичаїв.

Іллірійці сприйняли культурний і технічний прогрес греків, що відіграло значну роль у прогресі їхнього суспільства. Водночас вони непохитно дотримувалися власної унікальної національної ідентичності та звичаїв. Докази археологічних розкопок, проведених в Албанії, показують наявність безлічі храмів, театрів і акрополів, що свідчить про глибокий вплив грецької культури.

У 3 столітті до нашої ери Римська республіка все більше цікавилася регіоном Іллірія. Це призвело до послідовності конфліктів, які називаються Іллірійськими війнами, між римлянами та іллірійськими племенами. Ці війни тривали з 229 по 168 рр. до н.е., що призвело до поступового завоювання Іллірії римлянами та її подальшого включення до їхньої імперії.

Розвиток Албанії зазнав суттєвих змін в результаті римського завоювання. Інтеграції регіону у величезну імперську систему сприяло будівництво римлянами доріг, мостів, фортець і міст. Примітно, що місто Дуррес (відоме як *Dyrrachium* латиною) стало ключовим торговим центром і важливим портом на Адріатичному морі. Крім того, римська культура, адміністративна практика та правові системи проникли на територію Албанії.

Після розпаду Римської імперії в 395 році нашої ери регіон Албанії був включений до складу Східної Римської імперії, яку зазвичай називають Візантією. Ця епоха характеризується розквітом культури та заснуванням численних релігійних споруд, зокрема церков і монастирів. Крім того, стратегічне розташування Албанії вздовж важливих торгових шляхів відіграло ключову роль в її економічному зростанні.

Релігійний ландшафт Албанії був значною мірою сформований Візантійською імперією, оскільки християнство пустило коріння та процвітало серед місцевих жителів. Регіон став визначним центром раннього християнства на Балканах, про що свідчить велика кількість базилік та інших архітектурних чудес, виявлених під час археологічних розкопок. Ці споруди є свідченням чудової майстерності та художньої добресті епохи.

Протягом VI-VII століть Візантійська імперія переживала занепад, що спричинило хвилю вторгнень різних варварських племен в Албанію. Серед цих племен були готи, гуни, авари, слов'яни. Наслідки цих вторгнень були руйнівними, призвели до руйнування та занепаду багатьох міст і сіл. Проте, незважаючи на складні обставини, албанський народ успішно зберіг свою національну ідентичність і культурну спадщину.

У цю епоху були створені будівельні блоки сучасної албанської нації. Незважаючи на наявність численних завойовників, албанцям вдалося зберегти свої звичаї, мову і культуру. Вони продовжували вести свій осілий спосіб життя, займаючись землеробством, розводячи худобу та займаючись різними ремеслами.

2. Албанія в період середньовіччя

Протягом Середньовіччя Албанія зазнала суттєвих політичних і соціальних перетворень, відзначених серією вторгнень і розквітом і занепадом різних державних утворень. Ця епоха охоплює час від розпаду Західної Римської імперії до завоювання Османською імперією в 15 столітті. У наступних розділах ми дослідимо ключові етапи розвитку Албанії протягом цього середньовіччя.

Після розпаду Західної Римської імперії в 476 році земля, яка зараз відома як Албанія, потрапила під владу Візантійської імперії. Це візантійське правління тривало багато століть і залишило незгладимий слід у культурній і релігійній еволюції регіону. Візантія відіграла ключову роль у поширенні

християнства серед корінного населення, зведенні церков і монастирських закладів і сприянні розвитку міської інфраструктури.

У цю епоху Албанія відіграла важливу роль як стратегічна територія, яка контролювала шляхи, що з'єднували Адріатичне море з серцем Балканського півострова. Виникли торгові центри й опорні пункти, такі як Дуррес (Дірахій), які захищали імперію від вторгнень варварських військ.

У VI-VII століттях Албанія пережила серію вторгнень слов'янських племен, які мігрували на Балкани. Ці вторгнення призвели до значних руйнувань і зміни демографічного складу населення. Слов'яни створювали власні поселення та інтегрувалися з корінними іллірійцями, породжуючи нові етнічні та культурні спільноти.

У 9-10 століттях Албанія підпала під владу Болгарського царства, грізної сили на Балканах. Болгари поширювали свою культуру та релігійні вірування, зокрема православне християнство. У результаті по всій Албанії було зведено безліч церков і монастирів, які стали осередками духовного та культурного значення.

Протягом 11 століття нормани почали вторгнення в Албанію, успішно захопивши контроль над частиною Балканського півострова. Хоча їхнє правління було коротким, це завоювання мало глибокий вплив на політичний ландшафт регіону. Нормани будували фортеці та оборонні споруди, відіграючи вирішальну роль у просуванні військових дій та зміцненні оборонної інфраструктури.

У 13-14 століттях Албанія потрапила під владу Сербського королівства, що призвело до поширення серед албанського населення сербської культури, мови та православної віри. Прізрен і Скадар стали значними центрами культури та релігії, свідками будівництва численних церков і монастирів.

Присутність сербського правління відіграла значну роль у сприянні розвитку міської культури та торгівлі. Албанські міста стали ключовими центрами торгівлі, слугуючи перехрестям торговельних шляхів, які з'єднували

Адріатичне море з серцем Балканського півострова. Ця процвітаюча торгівля не тільки сприяла економічному розвитку регіону, але й сприяла культурному обміну з сусідніми громадами.

У 15 столітті Албанія пережила зміни в управлінні, коли вона потрапила під владу Османської імперії. Цей перехід спричинив значні зміни в способі життя нації. Тим не менш, албанці послідовно повставали проти османської влади, затаюто відстоюючи свою автономію. Серед відомих постатей, які з'явилися в цю епоху, Георгій Кастріоті, більш відомий як Скандербег, виділявся як героїчний символ опору.

У 1443 році Скандербег став лідером повстання проти Османської імперії, очоливши свою країну в доблесній обороні, яка тривала чверть століття. Завдяки своїм зусиллям він об'єднав різні албанські племена та міста в єдиний визвольний фронт, що принесло йому статус національного героя Албанії. Видатне досягнення Скандербега полягало в його здатності створити грізну армію та зміцнити системи оборони, що дало змогу албанському народу тривалий час протистояти невблаганному наступу османських військ.

Протягом середньовіччя в Албанії спостерігався помітний розквіт культурного прогресу. Церкви та монастирі стали ключовими інституціями, слугуючи центрами освіти та мистецьких починань. Албанці зробили значний внесок у світ літератури, особливо в релігійних та історичних жанрах. Крім того, процвітало мистецтво іконопису, що дало поштовх будівництву храмів з виразними архітектурними стилями та вишуканим оздобленням.

Незважаючи на вплив зовнішніх сил і присутність інших націй і держав, албанська мова і культура зуміли процвітати і розвиватися. Албанці непохитно дотримувалися своїх звичаїв, традицій і мови, які стали наріжним каменем для формування сучасного почуття національної ідентичності.

3. Період османського панування

З середини XV століття до проголошення незалежності в 1912 році Албанія пережила понад чотири століття під владою Османської імперії. Ця епоха принесла значні зміни в політичних, соціальних і культурних аспектах албанського суспільства. Незважаючи на те, що албанський народ запекло боровся за свою свободу, вплив османського панування залишив тривалий відбиток на розвитку Албанії.

Після смерті Скандербєга в 1468 році османські війська почали поступове завоювання землі Албанії. 1478 рік став свідком падіння Круї, останнього бастіону непокори албанців, після напруженої облоги та численних сутичок. Отже, Албанія була включена до експансивної Османської імперії, що призвело до витіснення лідерів корінного населення Османською владою.

З приходом османського завоювання відбулися помітні зміни в політичних рамках та адміністративному контролі. Албанія зазнала поділу на кілька санджаків, які слугували адміністративними одиницями під владою османських паш. Впровадження османською владою централізованої системи управління відіграло ключову роль у зміцненні стабільності та забезпеченні безпеки в усьому регіоні.

Османи відіграли значну роль у поширенні ісламу, знаменуючи вирішальну трансформацію. Протягом османської ери значна частина албанського населення прийняла іслам, що стало наслідком як добровільного навернення, так і османських ініціатив, які сприяли прийняттю релігії. Прийняття ісламу принесло певні переваги, зокрема шанс отримати поважні посади в уряді та армії.

Незважаючи на обставини, що склалися, християнським громадам вдалося зберегтися і функціонувати в Албанії. Османський режим, хоч і накладав певні обмеження, дозволяв віруючим дотримуватися своїх релігійних звичаїв і обрядів. У результаті християнські храми та монастирі зберегли своє значення як життєво важливих осередків культури та духовності.

На економічний розвиток Албанії істотно вплинула присутність Османської імперії. Завдяки торговельним шляхам, що проходили через Балкани, Албанія змогла встановити зв'язки як з іншими регіонами імперії, так і з європейськими державами. Примітно, що такі міста, як Дуррес, Влера та Шкодер, стали ключовими центрами торгівлі, сприяючи обміну широкого спектру товарів, починаючи від сільськогосподарської продукції до вишуканих виробів і текстилю.

Завдяки впровадженню інноваційних технологій культивуції та зрошення османи відіграли значну роль у розвитку сільського господарства. Це не тільки призвело до підвищення продуктивності, але й гарантувало постійне джерело їжі для громади. Крім того, Османська імперія віддала пріоритет тваринництву як вирішальному сектору економіки, забезпечуючи населення м'ясом, молоком і вівною.

Культурний ріст Албанії був глибоко сформований присутністю османського панування. Під їхнім впливом виникла нова хвиля архітектурних проєктів, художнього вираження та літературних творів. По всій Албанії велося будівництво мечетей, медресе (навчальних закладів для ісламу), караван-сараїв та різноманітних інших громадських споруд, які плавно інтегрувалися в міську тканину регіону.

Вплив османської культури вийшов за межі її впливу на різні аспекти суспільства, такі як музика, поезія та мистецтво. Албанські митці, як поети, так і музиканти, знаходили натхнення в багатій традиції Османської імперії, що призвело до створення творів, у яких майстерно поєднувалися місцеві й османські елементи. Це злиття впливів відіграло важливу роль у покращенні культурного ландшафту Албанії та сприянні змістовним обмінам з іншими громадами в межах імперії.

Протягом усього періоду правління Османської імперії албанці залишалися непохитними у своєму прагненні до незалежності. Вони послідовно повставали проти іноземного панування, відмовляючись

відмовлятися від своїх прагнень до свободи. Примітно, що повстання 1833-1839 років, яке очолив Тепелена Алі-паша, є яскравим прикладом їхньої невпинної боротьби за автономію.

У 19 столітті прагнення до незалежності набрало обертів, оскільки європейські революційні концепції та політичні перетворення вплинули на національний рух. Албанські інтелектуали та політики вживали активних заходів на міжнародній арені, прагнучи зацікавити європейські країни щодо питання автономії Албанії. Важлива віха сталася в 1878 році зі створенням Прізренської ліги, яка виступала за самоврядування Албанії в межах Османської імперії.

4. Незалежність та сучасність

На початку 1900-х років могутність Османської імперії почала падати, прокладаючи шлях Албанії до незалежності. 28 листопада 1912 року у місті Вльора було проголошено звільнення Албанії від османського панування. Ця знаменна подія стала кульмінацією невтомної боротьби албанського народу за свою автономію та свободу.

Після проголошення незалежності Албанія зіткнулася з численними викликами як усередині своїх кордонів, так і з зовнішніх джерел. Шлях до міжнародного визнання був важким, зокрема через занепокоєння та програми сусідніх країн. Лондонська конференція, що відбулася між 1912 і 1913 роками, визнала суверенітет Албанії, але делімітація кордонів призвела до того, що значна частина албанців проживає за межами новоутвореної нації.

Політична нестабільність, боротьба за владу та економічні проблеми відзначили початковий період незалежності. Тим не менш, принц Вільям Від взяв на себе керівництво та очолив зусилля Албанії побудувати міцну державну адміністрацію та зміцнити дипломатичні зв'язки з іноземними державами.

Серед хаосу Першої світової війни Албанія була втягнута в боротьбу за владу між домінуючими європейськими державами. Територія країни була захоплена військами багатьох держав, що призвело до величезних руйнувань і

жертв. Проте в 1920 році Албанія сміливо підтвердила свою незалежність під час конгресу в Лушні. Було сформовано тимчасовий уряд, який старанно працює над відновленням нації та поверненням їй належного місця на світовій арені.

У міжвоєнний період відбулися значні політичні перетворення та реформи. Одна визначна подія сталася в 1928 році, коли Ахмет Зогу, який раніше був прем'єр-міністром, проголосив себе королем і заснував Королівство Албанія. Король Зогу I мав бачення модернізації нації, але зіткнувся з численними перешкодами як усередині країни, так і за її межами.

Після вторгнення та окупації Італією, а згодом Німеччиною, Албанія зазнала значних спустошень і значних людських втрат під час Другої світової війни. Незважаючи на це, після війни Енвер Ходжа став лідером комуністичного руху, що зрештою призвело до створення Албанської Народної Республіки в 1946 році.

Під час правління Ходжі післявоєнна ера стала свідком підйому тоталітарного уряду, який запровадив кардинальні зміни в суспільстві та економіці. Це призвело до того, що Албанія стала однією з найбільш відокремлених країн у світі, оскільки вона проводила політику самозабезпечення та відкидала зовнішню допомогу. Комуністичний режим здійснював суворий контроль над кожною сферою життя, що призвело до широкомасштабних репресій і порушень прав людини.

Після смерті Ходжі в 1985 році Албанія почала поступовий шлях до припинення своєї ізоляції. Комуністичний режим розпався в 1991 році, ознаменувавши початок переходу до демократії. Переломний момент настав у 1992 році з першими вільними виборами, що означало значний крок у напрямку впровадження демократичних реформ.

Шлях до змін, хоч і був необхідним, виявився для Албанії важким. Економічні труднощі, високий рівень безробіття та соціальні заворушення переслідували націю під час перехідного періоду. Помітною подією, яка ще

більше загострила ситуацію, став крах фінансової піраміди в 1997 році, що спровокувало серйозну економічну кризу, яка викликала масові демонстрації та занурила країну в політичну безлад.

Албанія з початку 2000-х років активно йде до інтеграції в європейське співтовариство. У 2009 році країна успішно приєдналася до НАТО та розпочала переговори про вступ до Європейського Союзу. Ці важливі віхи зіграли вирішальну роль у стабілізації політичного ландшафту та сприянні економічному зростанню.

Досягнення європейських стандартів зробило реформи юстиції, боротьбу з корупцією та захист прав людини основними сферами уваги. Албанія також докладає зусиль для покращення інфраструктури, сприяння туризму та залучення іноземних інвестицій.

Албанія залишається непохитною на своєму шляху до європейської інтеграції, досягаючи помітних успіхів у здійсненні реформ і модернізації. Країна прагне сприяти стабільному економічному зростанню та покращенню якості життя свого народу. Албанія активно співпрацює з міжнародними організаціями та партнерами, сприяючи своєму постійному прогресу та інтеграції у світову спільноту.

1.2 Країнознавча характеристика Албанії

Розташована в західній частині Балканського півострова, Албанія має спільні кордони з різними сусідніми країнами. На південному сході та півдні межує з Грецією, протяжністю 282 км. На сході вона межує з Північною Македонією, протяжністю 151 км. Рухаючись на північ і північний захід, Албанія межує з Косово, колишнім сербським регіоном, який не визнається багатьма націями, але досяг незалежності, з довжиною кордону 115 км. Крім того, вона має спільний кордон з Чорногорією, протяжністю 172 км. Берегова лінія Албанії тягнеться вздовж Адріатичного та Іонічного морів, охоплюючи відстань 362 км. Албанію від Італії відділяє протока Отранто, ширина якої

становить 75 км. З площею 28 748 км² Албанія посідає 140 місце за розміром у світовому масштабі.

Албанія простягається в напрямку південь-північ приблизно на 340 км, причому її найширша точка в південному регіоні становить 150 км. Населення Албанії становить близько 2,8 мільйона осіб.

Кордони Албанії переважно узгоджуються з такими природними об'єктами, як гори та озера. Гірський хребет Проклетіє, також відомий як Північно-Албанські Альпи, і Динарські Альпи формують північні кордони країни. На сході кордоном є хребет Шар-Планина, також відомий як Шар-Даг. На півдні кордоном служить гірський масив Пінд, північні схили якого простягаються на територію Албанії.

Клімат

Албанія займає положення в континентально-середземноморському регіоні, де вона потрапляє в зону субтропічного клімату. Подібно до середземноморських регіонів, у прибережних регіонах Албанії жарке та сухе літо (з температурами близько +25 °C у липні), а зима м'яка та волога (із середньою температурою близько +5 °C у січні). У районах уздовж річкових долин і басейнів денні температури можуть піднятися до екстремальних рівнів, але ночі приносять освіжаючу прохолоду завдяки значній різниці температур між денною та нічною.

На відміну від інших регіонів Албанії, західна частина країни отримує користь від пом'якшувального впливу теплого морського повітря з Адріатичного та Іонічного морів, що призводить до більш помірних температур.

Візьмемо Саранду, розташовану на південному узбережжі, як ілюстрацію; протягом червня середня температура коливається близько 24 °C, а в січні вона встановлюється близько 9 °C.

Клімат гірських районів має яскраво виражений континентальний характер з вертикальною поясністю.

Завдяки поєднанню континентального повітря та великих висот у східному регіоні країни спостерігається відносно м'яке літо та холодна зима, температура якої часто досягає -20°C .

В Албанії, порівняно з багатьма іншими частинами Європи, випадає більша кількість опадів. У західних низовинах випадає 800-1000 мм опадів на рік, а в гірських районах - 1500-2500 мм. Тим не менш, розподіл опадів за сезонами є досить нерівномірним, лише близько 1/10 загальної річної кількості опадів припадає на літо та 40% на зиму. Для стабільного виробництва рослинництва на прибережних рівнинах і міжгірських западинах застосовують штучне зрошення.

Прибережні рівнини відчувають високі денні температури протягом значної частини року, причому понад 300 днів температура досягає 10°C . Цей клімат ідеально підходить для вирощування різних культур, у тому числі субтропічних фруктових садів. Крім того, тривалий вегетаційний період на рівнинних територіях дозволяє фермерам збирати два врожаї на рік.

Згідно з класифікацією клімату Кеппена, ця країна має різноманітний клімат, включаючи жаркий середземноморський клімат, теплий середземноморський клімат, субтропічний клімат, океанічний клімат, континентальний клімат і субарктичний клімат.

Гідрографія

Завдяки вигідному розташуванню Албанія має вихід як до Адріатичного, так і до Іонічного морів. Берегова лінія вздовж Адріатики охоплює загальну довжину 406 км, охоплюючи 396 км узбережжя материка та додаткові 10 км узбережжя острова.

На заході Албанія омивається Адріатичним морем з морським кордоном, що охоплює 472 км, а на південному заході омивається Іонічним морем. У його межах витончено звиваються численні річки, які відіграють важливу роль у підтримці як населення, так і сільського господарства.

Станом на 2001 рік загальний обсяг відновлюваних водних ресурсів країни становить 41,7 км³ при річному споживанні 1,71 км³ (27% для муніципальних потреб, 11% для промислових потреб і 62% для сільськогосподарських потреб). Адріатичне море, яке частково огорожує і є складовою Середземного моря, лежить між Апеннінським і Балканським півостровами. Охоплюючи приблизно 132 тисячі квадратних кілометрів, море з'єднується з Іонічним морем через протоку Отранто в південному регіоні. Його ширина коливається від 93 до 222 кілометрів, а довжина досягає 820 кілометрів.

Паралельно узбережжю Балканського півострова тягнуться численні підводні долини, які породжують безліч малих і великих островів, головним чином у Хорватії. Серед цих островів найбільший, що належить Албанії, — Сазані, займає площу 5,7 км².

Албанія може похвалитися кількома відомими затоками, такими як затока Дріна, розташована на північно-західному узбережжі, і затока Влера.

Адріатичне море має увігнуту форму, пологу нахилену з північного заходу на південний схід. У північному регіоні глибина морського дна коливається від 20 до 65 метрів, а середня глибина становить від 100 до 170 метрів. Південно-східна частина моря може похвалитися найбільшою глибиною, досягаючи вражаючих 1589 метрів, що є найглибшою точкою Адріатичного моря.

У прибережних регіонах склад ґрунту складається переважно з гальки, гравію та піску, тоді як в інших місцях більшість ґрунту складають форамініферові піски та мули.

Місцевий клімат виявляє середземноморські риси; однак через вплив сусідньої землі він помітно відрізняється від клімату Середземного моря. На температуру повітря впливають характерні регіональні вітри, такі як містраль, сіроко, бора. У лютому середня температура коливається від 5°C на півночі до 10°C на півдні. У серпні температура коливається від 24°C на півночі до 26°C на півдні. У зимовий період спостерігається велика кількість хмар і значна кількість опадів, що становить приблизно 60-70% загальної річної кількості опадів. З

іншого боку, літо приносить ясну та сонячну погоду, що супроводжується освіжаючим бризом.

Клімат і континентальний стік в північну частину моря визначають гідрологічний режим. Циклонічна циркуляція встановлюється через поверхневі течії, при цьому середземноморські води течуть від північно східного узбережжя на північний захід, тоді як адріатичні води рухаються в протилежному напрямку уздовж південно-західного узбережжя.

Температура води на поверхні коливається по регіону: від 7°C до 13°C на півночі в лютому та від 24°C до 26°C у серпні.

Уздовж узбережжя Албанії вода демонструє рівень солоності до 38 ‰. У міру заглиблення в глибші шари температура води тримається на рівні 12,5°C, а солоність коливається від 38 до 38,58‰. Припливи в цьому регіоні носять змішаний характер і досягають висоти до 1,2 метра.

Наявність берегової лінії створює сприятливі умови для розвитку морського транспорту та рибальства, зокрема для вилову сардин і скумбрії. Уздовж більшої частини узбережжя Албанії море має малу глибину. Глибока і захищена від сильних вітрів Влорськ є найбільш ідеальною бухтою для стоянки кораблів. Дуррес і Влера є важливими портами Албанії.

Уздовж узбережжя можна знайти численні мілководні затоки або лагуни, які майже ізольовані від моря піщаними мостами.

Адріатичне море може похвалитися різноманітним рослинним і тваринним світом, у його водах процвітає понад 700 різновидів водоростей, починаючи від червоних, коричневих і закінчуючи зеленими. Прибережні райони рясніють двостулковими, черевоногими, ракоподібними та голкошкірими. На мілководді водяться морські огірки, устриці, маленькі краби, морські їжаки, мідії та морські блюдця, а морські коники знаходять притулок у густих водоростях. У морських глибинах можна зустріти безліч великих ракоподібних, таких як краби, омари, морські зірки, восьминоги, мурени, вугри та каракатиці. У воді багато молоді риби та планктону, що приваблює такі види, як бонамі, скумбрія,

тунець, сардини, скумбрія фрегат і скумбрія. Течії приносять безліч гідроїдних поліпів, медуз і ніжних створінь. Також можна помітити колючих, блакитних і карликових акул, а також морських лисиць. Іноді на великих глибинах можна зустріти невловиму міногу колючу акулу або колосального *Cetorhinus maximus*, також відомого як гігантська акула. Серед ссавців, що населяють Адріатичне море, є тюлень-монах і дельфіни, яким загрожує безпосередня загроза зникнення.

Іонічне море, складова Середземного моря, з'єднане з Адріатичним морем за допомогою протоки Отранто, яка впирається в частину південно-західного узбережжя Албанії. Іонічне море займає площу 169 км² і є найглибшою точкою в усьому Середземному морі, досягаючи максимальної глибини 5121 м. Його морське дно набуває форми басейну, прикрашеного відкладеннями, що складаються переважно з мулу, який ближче до берегової лінії переходить у мулистий пісок, пісок і черепашки. Узбережжя Іонічного моря демонструють дуже фрагментарну природу.

Протягом року температура води коливається, досягаючи найнижчої позначки 14 °C у лютому та досягаючи піку 25,5 °C у серпні. Коли ми спускаємося вниз, температура залишається стабільною на рівні приблизно 13 °C. Рівень солоності перевищує 38 ‰. Припливи мають напівдобовий характер. Крім того, існують поверхневі течії, які рухаються зі швидкістю близько 1 км/год, створюючи циклонічну циркуляцію.

Річки

Річкова система Албанії характеризується річками, які переважно впадають в Адріатичне море, за винятком річки Бистриці, яка впадає в Іонічне море. Ці річки перетинають гірську місцевість, прорізаючи глибокі ущелини та течучи сильними течіями. Коли річки досягають низин, їх течії поступово сповільнюються, внаслідок чого річкові русла стають ширшими. Дощ є основним джерелом води для цих річок, а навесні танення снігу також сприяє їх стоку. Взимку річки зазнають значної повені, що призводить до розширення

прибережних заболочених територій. І навпаки, влітку річки часто надзвичайно звужуються або навіть зовсім пересихають.

Від злиття Білого та Чорного Дриню бере початок найбільша річка, яка називається Дринь. З довжиною 280 км і площею басейну 12,6 тис. км², ця річка може похвалитися вражаючими розмірами. Його середня витрата становить 290 м³/с.

Озера

Албанія може похвалитися наявністю трьох тектонічних озер на своїх кордонах: Преспа, Охрид і Скадар. Крім того, прибережний регіон прикрашений численними озерами-лагунами, серед яких Бутрінті, Каравастаня та Нарта є найбільшими. Крім того, в країні є гірські льодовикові озера, такі як Комані, і карстові озера, а також водосховища, розташовані вздовж річок Дрін (Фієрца), Маті (Ульза) і Семані (Суріцці).

Скадарське озеро - це назва красивого водоймища, яке захоплює відвідувачів своїм безтурботним і мальовничим околицями.

Розташоване в Чорногорії та Албанії, Скадарське озеро претендує на звання найбільшого озера на Балканському півострові. Його велика водна поверхня охоплює приблизно 390 км², хоча ця площа може збільшитися до 530 км², коли настане зимовий відлив. Ця чудова водойма виникла в результаті розчинення вапнякових порід у тектонічному басейні, який колись служив затокою в Адріатичному морі.

Охридське озеро

Охридське озеро, розташоване між Північною Македонією та Албанією, вважається найстарішим і найглибшим озером на Балканському півострові. Охоплюючи водозбірну площу до 2600 км², ця чудова водойма живиться підземними джерелами та річками. Єдиним виходом води з Охридського озера є течуча річка Дріна.

Преспа

Розташована у східній Албанії, Преспа є чудовою системою, що складається з двох прісноводних озер. Ці озера вважаються найвищими тектонічними озерами на всьому Балканському півострові, розташовані на висоті 853 метри над рівнем моря. Регіон Великої Преспи є спільною територією Албанії, Греції та Північної Македонії, тоді як Мала Преспа належить спільно Албанії та Греції.

Рослинність

Албанія може похвалитися виразною вертикальною зональністю рослинності. У напрямку до західного району простягається обширний пояс карбонатних і лучних ґрунтів до 400-500 метрів, а іноді й вище. Цю територію прикрашають вічнозелені листяні рослини, такі як макіси, самшит, шибиліак, бузина, ожина. Однак втручання людини призвело до заміни природної рослинності культурними насадженнями на величезних просторах. По мірі того, як ми піднімаємося далі, досягаючи висоти 900-1000 метрів, процвітають дубові ліси з присмаком граба.

Букові ліси є переважаючою рослинністю у верхній частині лісового поясу, що супроводжується меншою популяцією соснових дерев. Ґрунти цього району складаються здебільшого з гірських світло-бурих і лісових бурих складів. Ліси займають понад 40% землі, але лише чверть цієї території містить комерційно цінну деревину. Зі збільшенням висоти до 1400-1900 метрів лісова смуга переходить у царство субальпійських луґів, яких особливо багато в південній частині країни. Ці луки служать випасом для худоби з травня по жовтень.

Скадарське озеро є домом для різноманітних макрофітів, включаючи південний очерет, очерет, жовту чашу, біле водяну лілію, вузьколистий череду, урут, рдест, чилім, і роґолистник. Крім того, озеро може похвалитися багатою популяцією фітопланктону, зоопланктону та бентосу, де представлено приблизно 7 різних видів.

Вирубка лісів та ерозія ґрунту, які посилюються інтенсивним випасом худоби, зокрема кіз, створюють значні екологічні проблеми для Албанії, перешкоджаючи зусиллям з відновлення лісів.

Тваринність

Дика природа в Албанії зазнала значного скорочення, що призвело до переселення багатьох видів у віддалені гірські регіони з багатими джерелами води. У цих районах все ще можна зустріти різноманітних тварин, включаючи вовків, бурих ведмедів, оленів, рисей, шакалів, кабанів, тхорів, лісових котів, куниць і косуль.

У 1990-х роках Албанія прийняла законодавство, спрямоване на регулювання мисливської діяльності та створення охоронних територій для захисту існуючої популяції дикої природи.

Змії (включаючи гадюки та інші види) і ящірки є двома основними категоріями рептилій, знайдених у цьому регіоні. Іноді можна також помітити веретеноподібних геконів і черепах.

Водоплавних птахів багато в прибережних регіонах, де помірний клімат цих приморських районів є магнітом для різних видів мігруючих птахів. Ластівки, лелеки, чаплі, качки, гуси та пелікани є серед багатьох пташиних відвідувачів, які злітаються в ці прибережні гавані.

В Адріатичному морі можна знайти різноманітні види риб, такі як кефаль і сардина, а форель процвітає в гірських озерах і річках.

Велика кількість риби та водоплавних птахів у Скадарському озері вражає. У його водах процвітають різні види, такі як прісноводний вугор, благородний лосось, плотва, кефаль, короп і судак.

Скадарське озеро може похвалитися різноманітною популяцією птахів, що складається щонайменше з 26 різних видів. Примітно, що серед них особливо помітні малий і великий баклани. Протягом зимового сезону понад 200 000 птахів мігрують до Албанії, прикрашаючи небо своєю величною присутністю.

1.3 Туристичні ресурси Албанії, як чинники розвиваючого курорту.

Албанія може похвалитися безліччю захоплюючих природних пам'яток, які приваблюють туристів звідусіль.

Албанія вирізняється своїми багатими та різноманітними природними скарбами, що охоплюють величні гори, звивисті річки, тихі озера та мальовничі узбережжя. Ці чудові природні багатства створюють ідеальне середовище для широкого спектру туристичних заходів, таких як екотуризм, гірський туризм і пляжний відпочинок. У наступних розділах ми докладно розглянемо основні природні туристичні ресурси Албанії.

На прикладі туристичних курортів Ксаміл, Вльора та Саранда досліджуємо захоплюючу привабливість узбережжя та його мальовничих пляжів.

Берегова лінія Албанії, що тягнеться приблизно на 362 км, благословлена незайманими водами Адріатичного та Іонічного морів. Ця захоплююча ділянка землі є притулком для туристів завдяки великій кількості піщаних пляжів і кришталево чистої води.

Розташоване вздовж південного узбережжя Албанії, неподалік від грецького кордону, розташоване чудове місце призначення Ксаміль. Ця прибережна перлина може похвалитися незайманими білими піщаними пляжами та заворожуючою прозорою водою, що робить її справжнім притулком для любителів природи. Два основних пляжі, Ксаміл-1 і Ксаміл-2, пропонують ідилічні умови для відпочинку та відпочинку. Привабливості Ксаміла додають чарівні невеликі острови неподалік від узбережжя, до яких можна легко дістатися на човні, що ще більше підкреслює самотність цього чарівного місця.

Рис. 1.3.1. Плєж в м. Ксаміль, Албанія

Розташована на місці злиття Адріатичного та Іонічного морів, Вльора є важливим центром морської діяльності та улюбленим місцем серед туристів. Місто може похвалитися незайманими пляжами, зокрема пляжами Уджір та Ілірія, відомими своєю кришталєво чистою водою та піщаним узбережжям, що робить їх чудовим вибором для сімей, які шукають незабутню відпустку. Для тих, хто шукає поєднання відпочинку на пляжі та еко-пригод, національний парк Ллогара, розташований неподалік, пропонує безліч гірських стежок і захоплюючих краєвидів.

Саранда, розташована вздовж південного узбережжя Албанії, є популярним місцем для мандрівників, які шукають курортного досвіду. Саранда, відома своїми мальовничими пляжами, зокрема Монстрік і Пулбарк, захоплює відвідувачів кристально чистою водою та захоплюючими пейзажами. Крім того, безпосередня близькість міста до стародавнього міста Бутрінті, визнаного об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, ще більше посилює його привабливість як важливої культурної та історичної пам'ятки для туристів.

Рис. 1.3.2 Плѣж в м. Вльора, Албанія

Рис. 1.3.3 Плѣж в м. Саранда, Албанія

Значна частина території Албанії зайнята гірськими системами, серед яких відомі Албанські Альпи на півночі та гірський масив Пінд на півдні. Ці величні гори здіймаються на висоту понад 2500 метрів над рівнем моря, що робить їх магнітом для любителів пригод, які шукають гірських походів, альпінізму та зимових видів спорту. Туристи стікаються до Національного парку Теті та парку Вальбона, відомих місць, які демонструють захоплюючі дух стежки та неперевершену природну красу.

Албанія також може похвалитися багатством водних ресурсів, включаючи безліч річок і озер, які є захоплюючими напрямками для любителів природи. Видатні річки, такі як Дрінь, Вьоса та Шкумбін, пропонують захоплюючі перспективи для риболовлі, рафтингу та різноманітних водних розваг. Крім

того, Скадарське озеро, найбільше озеро на Балканах, яке Албанія поділяє з Чорногорією, є життєво важливим екологічним заповідником, що приваблює незліченну кількість туристів своїм різноманітним набором рослин і тварин.

Історичні туристичні ресурси Албанії

Багата та різноманітна історія Албанії очевидна у численних культурних об'єктах та історичних пам'ятках, які можна знайти по всій країні. Ці цінні ресурси, починаючи від стародавніх руїн до середньовічних фортець і османських місць поклоніння, приваблюють вчених, археологів і туристів. Давайте дослідимо основні історичні ресурси, які може запропонувати Албанія. Видатна археологічна пам'ятка в Албанії, відома як Бутрінт, має статус об'єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Це стародавнє місто, засноване в епоху античності, стало свідком плину часу через різні історичні періоди, включаючи грецьку, римську, візантійську та османську епохи. Театр, акрополь, базиліка та римські лазні є одними із захоплюючих особливостей, які приваблюють відвідувачів у Бутрінті.

Аполлонія, заснована в 6 столітті до нашої ери, мала значну популярність як грецьке місто та служила видатним центром знань у давнину. Залишки Аполлонії охоплюють чудово збережений амфітеатр, бібліотеку, храм, присвячений Аполлону, і римський форум.

Дуррес, раніше відомий як Діррахіум, має велике значення як видатний порт на узбережжі Адріатичного моря. Це історичне місто може похвалитися чудовими археологічними пам'ятками, такими як великий римський амфітеатр, який є одним із найбільших на Балканах, і стародавніми мозаїками, які дозволяють зазирнути в минуле.

Фортеця Круя, визначна історична пам'ятка Албанії, має велике значення як епіцентр національного опору османському вторгненню в 15 столітті. Це було під керівництвом шанованого національного героя Скандербега. У фортеці відвідувачі можуть відвідати як музей Скандербега, так і етнографічний музей.

Берат, який часто називають «містом тисячі вікон», може похвалитися добре доглянутою середньовічною фортецею, яка заслужила йому місце в списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. У стінах фортеці Берат відвідувачі можуть дослідити безліч історичних церков, таких як відома церква Св. Марії Блакерна, і зануритися в захоплююче минуле регіону через його захоплюючі музеї.

Місто Гірокастра відоме своєю вражаючою фортецею, яка є визначною пам'яткою та внесена до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. У фортеці відвідувачі можуть оглянути військовий музей, музей, присвячений національному опору, а також різні історичні споруди, які демонструють архітектурний стиль османської епохи.

Багата культурна спадщина Османської імперії продовжує формувати наш світ. Мечеть Етем-Бей, розташована в центрі Тирани, є значним архітектурним дивом, побудованим у 18 столітті. Ця мечеть, відома своїми приголомшливими внутрішніми фресками та складними прикрасами, має велике значення.

Мечеть Міра (Месджид Хану) у Шкодері, Албанія, є однією з найстаріших османських мечетей у країні, що датується 15 століттям. Відомий своїм архітектурним дизайном і багатою історичною цінністю, він є свідченням минулого.

Мечеть Лалізара, розташована в Ельбасані, має значну історичну цінність як взірцевий фрагмент османської архітектури 15 століття в регіоні.

Є ще кілька історичних пам'яток, які заслуговують на визнання.

Одна з найбільших фортець Албанії, замок Розафа, знаходиться поблизу Шкодера. Легенда замку обертається навколо жертви жінки, яка була замурована в його стінах, щоб забезпечити його стабільність.

Стародавнє іллірійське місто Калса, розташоване в південному регіоні Албанії, має значну археологічну цінність, слугуючи свідченням ранньої історії цього регіону.

Добре збережений міст Мес, взірцевий об'єкт османської інженерної архітектури в Албанії, стоїть біля міста Шкодер. Побудований у 18 столітті, він демонструє надзвичайну майстерність тієї епохи.

Албанія володіє багатством культурної та археологічної спадщини, яка є свідченням її запутаної та великої історії. Ці історичні ресурси охоплюють низку об'єктів, зокрема стародавні руїни, середньовічні фортеці та османські пам'ятники. Окрім того, що вони є популярними туристичними напрямками, ці місця мають велике значення з точки зору національної ідентичності та історичної обізнаності. Вкрай важливо, щоб ці ресурси були ефективно збережені та керовані для сприяння сталому туризму та захисту історичної спадщини Албанії.

Розділ II

Курорти узбережжя Албанії та готелі.

2.1 Ксаміль.

Місто Ксаміль, розташоване в південному регіоні Албанії, прикрашає береги захоплюючого Іонічного моря. Його ідилічне розташування на березі моря може похвалитися чудовим пляжем і мальовничими краєвидами. Цей напрямок, відомий своїми захоплюючими туристичними місцями та глибоко вкоріненою історією, пов'язаною з місцевими звичаями та культурою, є справжньою перлиною.

Розташований у безпосередній близькості від Греції та Чорногорії, Ксаміль є дуже популярним місцем для мандрівників у всьому світі завдяки своєму вигідному географічному положенню. Місто захоплює відвідувачів своїми чудовими архітектурними пам'ятками та мережею вулиць, які органічно зливаються разом, утворюючи яскравий культурний гобелен.

Ксаміль у минулому мав важливе значення як центр торгівлі та морської діяльності на Балканах. Залишки цієї історичної важливості можна засвідчити через архітектурні дива міста та мистецьку спадщину. У його межах можна дослідити наявність старовинних мечетей, церков і фортець, які є свідченням яскравого минулого міста.

Кулінарні звичаї курорту широко відомі, зокрема завдяки їх досвіду в морепродуктах і стравах, приготованих з місцевих інгредієнтів. Відвідувачів цього місця не лише чекають незаймані пляжі, але й можливість зануритися в багаті традиції албанської культури та відчути теплу гостинність місцевої громади.

Ксаміль може похвалитися різноманітністю готелів, які задовольняють уподобання будь-яких мандрівників. Місто пропонує широкий вибір готелів різних категорій, починаючи від бюджетних номерів і закінчуючи розкішними закладами, які пропонують винятковий сервіс. Відвідувачі можуть вибирати з різноманітних номерів, які пропонують комфортне проживання, а також

безкоштовний Wi-Fi, сніданок, обслуговування номерів та інші бажані зручності. Ксаміль відомий своєю теплою гостинністю та привітним персоналом, який відданий справі, щоб забезпечити чудові враження від відпочинку для всіх гостей.

За даними Booking.com, настійно рекомендуються готелі з найвищим рейтингом на курорті Ксаміль.

1. Vila Melina

Розташований у Ксамілі, лише за 5 хвилин ходьби від відомого пляжу Ксаміль 9, ви знайдете відомий готель Vila Melina. Цей винятковий готель може похвалитися першокласними зручностями та отримав вражаючу оцінку 9,1.

Для зручного та приємного відпочинку готель пропонує безкоштовну автостоянку та Wi-Fi, просторі сімейні номери для тих, хто подорожує з дітьми, ресторан і бар, де гості можуть насолодитися смачними стравами, а також обслуговування номерів для додаткової зручності. Почніть свій вихідний день правильно з фантастичного сніданку. Відпочиньте в зоні відпочинку та подивіться улюблені шоу по телевізору. Готель також надає приладдя для прасування та забезпечує безпеку за допомогою відеоспостереження та цілодобової служби безпеки. Залишайтеся комфортними за будь-якої погоди з кондиціонером і подихайте свіжим повітрям на терасі.

Крім того, гості можуть скористатися різноманітними розвагами та варіантами дозвілля, а також такими зручностями, як доступ до Інтернету, автостоянка та різноманітні послуги, які забезпечують комфортне та зручне перебування в готелі.

Рис. 2.1.1 Двомісний номер з балконом в Vila Melina

2. Delight Hotel

Отримавши чудову оцінку 9 з 10, готель Delight отримав визнання за винятковий комфорт і першокласний сервіс. Гості можуть насолодитися неперевершеним відпочинком завдяки таким зручностям, як відкритий басейн для відпочинку, безкоштовна автостоянка та доступ до Wi-Fi. Крім того, готельний ресторан і бар забезпечують чудову їжу та спокійну атмосферу, де гості можуть розслабитися та насолодитися смачними стравами.

Крім того, гості можуть насолоджуватися зручностями номерів для некурців, оперативним обслуговуванням номерів, чудовим сніданком і широким вибором закладів харчування в готелі. Готель також надає такі спеціалізовані зручності, як індивідуальна реєстрація заїзду/виїзду, а також забезпечує безпеку гостей завдяки наявності вогнегасників і цілодобовій охороні, що гарантує комфортне та безпечне перебування.

Рис. 2.1.2 Двомісний номер Делюкс з видом на море в Delight Hotel.

3. Hotel Luxury**.**

Завдяки бездоганним зручностям і винятковому сервісу готель Luxury отримав вражаючий рейтинг 9,1. Гості можуть скористатися безкоштовною автостоянкою та бездротовим доступом до Інтернету (Wi-Fi), просторими сімейними номерами, зручним трансфером до/з аеропорту, а також рестораном і баром, де можна смачно пообідати та відпочити. Бездоганна чистота та першокласний сніданок гарантують перевершення очікувань гостей.

Численні розваги на свіжому повітрі та спортивні можливості готелю додають йому привабливості для різноманітних мандрівників, які шукають як комфорту, так і якісного відпочинку.

Рис. 2.1.3 Двомісний номер Делюкс з балконом в Hotel Luxury.

4. IONIAN HOTEL.

Готель IONIAN розташований у Ксамілі, лише за 4 хвилини ходьби від відомого пляжу Бора-Бора. Цей чудовий заклад може похвалитися чарівним садом, а також зручностями, такими як безкоштовна приватна автостоянка, чудова тераса та затишний бар. Насолоджуйтеся зручністю обслуговування номерів і насолоджуйтеся чудовими стравами в ресторані готелю, насолоджуючись освіжаючим купанням у відкритому басейні. Залишайтеся на зв'язку завдяки безкоштовному Wi-Fi на всій території готелю. Для зручності гостей за додаткову плату надається трансфер до/з аеропорту.

Співробітники стійки реєстрації з радістю нададуть гостям інформацію про місцевість, вільно спілкуючись грецькою, англійською, македонською та сербською мовами.

Готель IONIAN розташований за декілька хвилин ходьби від відомого пляжу Ксаміл 7, лише за 5 хвилин ходьби. Для тих, хто прибуває літаком, Міжнародний аеропорт Корфу є найближчим аеропортом до готелю, розташований за 93 км.

Рис. 2.1.4 Стандартний двомісний номер в IONIAN HOTEL.

5. Ventus Hotel**.**

Для приємного та задоволеного відпочинку готель Ventus пропонує низку виняткових зручностей. Гості можуть користуватися зручностями безкоштовної автостоянки, що забезпечує легкий доступ для їхніх автомобілів. Залишайтеся на зв'язку в будь-який час завдяки безкоштовному Wi-Fi, що дає змогу залишатися онлайн. Крім того, готель пропонує сімейні номери та номери для некурців, що задовольняють різноманітні потреби та вподобання гостей.

У готелі Ventus гості можуть насолодитися чудовою їжею та відпочити в чудовій атмосфері ресторану та бару готелю. Зручність обслуговування номерів, наявність сніданків та інших зручностей забезпечують гостям приємне та комфортне перебування, дозволяючи сповна насолодитися відпочинком.

Рис. 2.1.5 Двомісний номер Делюкс із балконом та видом на море в Ventus Hotel.

2.2 Курорт Вльора.

Розташована на узбережжі Адріатичного моря в південній Албанії, Вльора є визначним містом з багатим історичним значенням і культурною спадщиною. Його коріння можна простежити до стародавніх часів, коли грецькі та римські громади процвітали саме в цьому місці. Сьогодні Вльора є життєво важливим центром як для економічної, так і для культурної діяльності, приваблюючи відвідувачів своїми приголомшливими узбережжями, історичними пам'ятками та шанованими звичаями.

Однією з головних привабливостей для туристів у місті є замок Вльора, який датується 12 століттям. Ця архітектурна перлина має величезне культурне значення та є домом для добре збережених старовинних стін, веж та історичних артефактів. Поряд із замком розташований музей Вльори, де зберігається величезна кількість археологічних відкриттів, мистецьких скарбів та історичних записів, які забезпечують захоплюючу розповідь про яскраве минуле регіону.

Відомі своєю вишуканою красою та кришталево чистою водою, пляжі Вльори, особливо пляж Звезда, приваблюють відвідувачів з усіх куточків земної кулі. Цей райський куточок на узбережжі пропонує не тільки спокійний відпочинок на березі моря, але й широкі можливості для водних розваг і спорту. Крім того, будучи ключовим морським портом, Вльора має велике значення в комерційному та економічному ландшафті Албанії, наділяючи місто особливою привабливістю та яскравою енергією.

За даними Booking.com, курорт Влера може похвалитися одними з найкращих доступних готелів.

1. Hotel Central**.**

Готель Central розташований у місті Вльора, лише за 1 км від приголомшливого пляжу Вльора. Крім того, готель зручно розташований неподалік від пляжу Вітер (приблизно 1,9 км), пляжу Рі (2,4 км) і Кузум Баба (2,1 км). Для додаткової зручності гості знайдуть банкомат і пункт обміну валют.

У готелі Central гостям пропонують добре обладнані номери з гардеробом і сучасним телевізором із плоским екраном. Варіанти розміщення в готелі Central також відрізняються зручністю кондиціонування повітря. У кожному номері готелю Central є окрема ванна кімната з освіжаючим душем і феном. Крім того, гості мають доступ до безкоштовного Wi-Fi протягом усього перебування. Крім того, всі номери оснащені холодильником для додаткової зручності.

Співробітники стійки реєстрації з радістю нададуть гостям практичну інформацію про місцевість, вільно спілкуючись англійською та італійською мовами.

Готель Центральний розташований за 2,3 км від Майдану Незалежності. Найближчий аеропорт до готелю Central — Міжнародний аеропорт Тирани імені матері Терези, який розташований за 151 км. Гості можуть скористатися платним трансфером до/з аеропорту.

Рис. 2.2.1 Двомісний номер Делюкс в Hotel Central.

2. Hotel Olive**.**

Відчуйте втілення розкоші в готелі Olive, розташованому в прекрасному місті Влера. Пориньте у розкіш наших розкішних номерів із безкоштовним Wi-Fi. Наше найкраще розташування, всього за 7 хвилин ходьби від відомого пляжу Вітер, гарантує, що ви зможете насолодитися відпочинком на березі моря, наповненим сонцем, піском і нескінченними розвагами. Щоб ще більше покращити ваше перебування, ми надаємо безкоштовну приватну автостоянку, що забезпечує зручність для гостей, які подорожують на автомобілі.

Для комфорту наших гостей кожен номер готелю обладнано власною ванною кімнатою з душем, феном і зручними тапочками. Крім того, кожен номер оснащений кондиціонером, безпечним сейфом для зберігання цінних речей і сучасним телевізором з плоским екраном для вашої розваги.

Щоранку гості мають можливість насолодитися широким вибором чудових страв на сніданок "шведський стіл". Протягом усього перебування гості можуть розраховувати на цілодобову підтримку та допомогу англомовного та

італійсько-мовного персоналу готелю, який працює на цілодобовій стійці реєстрації.

Для тих, хто шукає комфортного та зручного відпочинку в мальовничому місті Влера, готель Olive є ідеальним вибором, пропонуючи як якісні номери, так і приємні враження в цілому.

Рис. 2.2.2 Двомісний номер Делюкс в Hotel Olive.

3. Vala Boutique Hotel**.**

Бутик-готель Vala, розташований у Вльорі, пропонує своїм гостям низку зручностей, зокрема бар і ресторан. Зручно, це забезпечує легкий доступ до таких популярних пам'яток, як Кузум Баба (2,8 км) і Майдан Незалежності (3,3 км). Гості можуть скористатися цілодобовою допомогою на цілодобовій стійці реєстрації, скористатися послугами трансферу до/з аеропорту, скористатися обслуговуванням номерів і залишатися на зв'язку завдяки безкоштовному Wi-Fi на всій території готелю.

У готелі Vala ви знайдете повністю мебльовані номери з різноманітними зручностями для забезпечення вашого комфорту. Серед них кондиціонер, просторий письмовий стіл для всіх ваших робочих потреб, чайник для насолоди

гарячим напоєм, зручний холодильник для зберігання закусок і напоїв, міні-бар для вашого задоволення, сейф для безпечного зберігання ваших цінностей, плоский екран Телевізор для вашої розваги та окрема ванна кімната з освіжаючим душем. Для вашої зручності ми також надаємо безкоштовні туалетно-косметичні засоби. Для тих, хто шукає приголомшливий краєвид, деякі номери навіть мають балкон з видом на місто. Будьте впевнені, ми подбали про всі деталі, включаючи забезпечення свіжою постільною білизною та рушниками для вашого перебування.

Гості мають можливість насолодитися різноманітними варіантами сніданку, починаючи від "шведського столу" і закінчуючи континентальним і повним англійським/ірландським. Співробітники стійки реєстрації, які вільно володіють англійською та італійською мовами, завжди готові надати поради щодо місцевих пам'яток та околиць. Завдяки чудовому розташуванню готелю можна легко дістатися до таких популярних пам'яток, як пляж Вльора, пляж Рі та пляж Вітер.

Рис. 2.2.3 Двомісний номер із балконом та видом на море в Vala Boutique Hotel.

4. Sea & Sand Hotel**.**

Готель Sea & Sand розташований у Вльорі, неподалік від відомого пляжу В'єтьє. Цей чарівний заклад може похвалитися набором чудових зручностей, включаючи пишний сад, безкоштовну приватну автостоянку, чудову терасу та стильний бар. Крім того, гості можуть користуватися зручностями ресторану та приватного пляжу під час свого перебування. Щоб забезпечити максимальне задоволення, готель пропонує цілодобову стійку реєстрації, трансфер до/з аеропорту, обслуговування номерів і безкоштовний доступ до Wi-Fi.

Гості готелю Sea & Sand можуть розпочати свій день із різноманітних сніданків, включаючи континентальний, повний англійський/ірландський та італійський сніданок. Розташований у чудовому місці лише за 2,8 км від пляжу Влера, готель ідеально підходить для тих, хто шукає спокійного пляжного відпочинку. Міжнародний аеропорт Тирани імені матері Терези, розташований за 151 км, є найближчим аеропортом до готелю Sea & Sand.

Рис. 2.2.4 Двомісний номер з балконом в Sea & Sand Hotel.

5. Noar Boutique Hotel****.

Бутик-готель Noar розташований у місті Влера. До послуг гостей сад, безкоштовна приватна автостоянка та бар. Його зручне розташування забезпечує легкий доступ до таких відомих пам'яток, як пляж Вітер, пляж Рай та площа Незалежності, розташованих у межах від 1 до 2,2 км. У готелі є цілодобова стійка реєстрації, трансфер до/з аеропорту, обслуговування номерів і безкоштовний Wi-Fi на всій території.

Усі номери бутик-готелю Noar оснащені кондиціонером і телевізором із плоским екраном, щоб забезпечити комфортне та приємне перебування. Крім того, гості можуть користуватися зручностями власної ванної кімнати з душем і безкоштовними туалетно-косметичними засобами. Крім того, з номерів відкривається чудовий вид на місто.

Співробітники стійки реєстрації бутик-готелю Noar готові надати гостям інформацію про місцевість, вільно спілкуючись англійською та італійською мовами. Готель зручно розташований за 2,7 км від Кузум Баба та лише за 151 км від міжнародного аеропорту Тирани імені матері Терези.

Рис. 2.2.5 Двомісний номер з видом на море в Noar Boutique Hotel.

2.3 Саранда.

Розташований на мальовничому узбережжі Іонічного моря на південному заході Албанії, Саранда виділяється як привабливе туристичне місце в околицях. Коріння цього міста сягає стародавніх часів, це місто може похвалитися захоплюючою історією та культурною спадщиною, яка пронизує його місцеві звичаї, кулінарні вишукування та архітектурні дива.

Коли справа доходить до природних елементів, Саранда відома своїми приголомшливими пляжами, які широко вважаються одними з найвишуканіших на узбережжі Іонічного моря. Наявність різноманітних морських видів і кришталево чиста вода додають привабливості цьому напрямку, роблячи його раєм для любителів водних видів спорту, зокрема любителів підводного плавання з трубкою та дайверів. Крім того, відвідувачі також можуть взяти участь у екскурсіях з гідом до сусідніх лісів і гір, що дозволить їм зануритися в захоплюючі природні ландшафти та дослідити різноманітні доступні туристичні маршрути.

Що стосується культури та розваг, Саранда має безліч захоплюючих пам'яток для відвідувачів. Ресторани міста – це задоволення для смакових рецепторів, місцеві ресторани подають апетитні албанські та регіональні страви, зосереджені на морепродуктах і місцевих інгредієнтах. Крім того, велика кількість кафе, барів і нічних клубів забезпечують захоплююче нічне життя для туристів, яким вони можуть насолоджуватися після заходу сонця.

Саранда може похвалитися добре налагодженою туристичною інфраструктурою, що пропонує широкий вибір місць для розміщення, які відповідають різним вимогам комфорту, від затишних гостьових будинків до розкішних курортів із розкішними спа-центрами. Крім того, місто відоме своїми яскравими місцевими ярмарками та чарівними магазинами, де відвідувачі можуть придбати сувеніри, місцеві делікатеси та вишукані вироби ручної роботи.

Завдяки гармонійному поєднанню захоплюючих природних ландшафтів, багатой культурної спадщини та сучасних туристичних зручностей, Саранда виділяється як значний туристичний центр у регіоні Іонічного моря.

Найкращі готелі курорту Саранда за версією Booking.com.

1. Hotel Teuta****

Готель Teuta розташований у Саранді, лише за декілька хвилин ходьби від міського пляжу Саранда та лише за 600 метрів від пляжу Ла Петіт. Гості готелю можуть скористатися баром, безкоштовним Wi-Fi та безкоштовною приватною автостоянкою. Крім того, до пляжу Маестраль зручно дістатися за 7 хвилин ходьби, а національний парк Бутрінті розташований приблизно за 15 кілометрів. Щоб забезпечити комфортне перебування, готель забезпечує обслуговування номерів і цілодобову стійку реєстрації для зручності своїх гостей.

Готель Teuta пропонує номери з балконами для незабутнього відпочинку. У кожному номері є власна ванна кімната з душем, безкоштовними туалетно-косметичними засобами та феном. Крім того, гості можуть насолоджуватися комфортом кондиціонерів і розвагами, які забезпечують телевізори з плоским екраном у своїх номерах.

Щоранку в готелі Teuta гості можуть скуштувати різноманітні варіанти сніданку, включаючи як "шведський стіл", так і континентальний сніданок. Для тих, хто прибуває літаком, Національний аеропорт Яніна, розташований за 96 кілометрів від готелю, є найближчим аеропортом.

Рис. 2.3.1 Двомісний номер з балконом в Hotel Teuta.

2. Bebi Hotel And Apartments.

Апарт-готель Bebi зручно розташований у Саранді, лише за декілька хвилин ходьби від міського пляжу Саранди, лише за шість хвилин ходьби. Гості можуть користуватися різноманітними зручностями готелю, зокрема терасою, безкоштовною приватною автостоянкою та баром. Крім того, пляж Ла-Петіт розташований менше ніж за кілометр, а до пляжу Маестраль можна дійти пішки за тринадцять хвилин. Для забезпечення комфортного відпочинку готель пропонує безкоштовний Wi-Fi, ефективне обслуговування номерів, цілодобову стійку реєстрації та послуги обміну валюти.

Усі номери апарт-готелю Bebi оснащені шафою для одягу та окремою ванною кімнатою з душем і безкоштовними туалетно-косметичними засобами. Усі номери оснащені телевізором із плоским екраном і кондиціонером, а в деяких номерах є навіть балкон. Крім того, кожен номер оснащений холодильником.

Щоранку гості можуть насолодитися континентальним, італійським або американським сніданком. Співробітники стійки реєстрації, які вільно володіють англійською та італійською мовами, готові надати корисні

пропозиції та рекомендації щодо місцевих визначних пам'яток і прилеглих місць.

Апарт-готель Bebi зручно розташований лише за 15 км від національного парку Бутрінті. Для тих, хто подорожує повітрям, найближчим до готелю є Міжнародний аеропорт Корфу, розташований лише за 36 км.

Рис. 2.3.2 Стандартний двомісний номер в Bebi Hotel And Apartments.

3. Hotel Iliria**.**

Готель Iliria, розташований поруч із приголомшливим пляжем, пропонує своїм відвідувачам чудовий ресторан, який спеціалізується на автентичних албанських делікатесах. Крім того, готель може похвалитися чарівним садом і затишним баром, де гості можуть розслабитися та насолодитися. На всій території надається безкоштовний Wi-Fi. Жвавий центр Саранди розташований лише за 500 метрів від готелю.

Кожен номер готелю оснащений кондиціонерами, холодильниками та телевізорами з широким вибором кабельних каналів. У кожному номері є балкон, з якого відкривається частковий або повний вид на безтурботне море, а також ванна кімната з освіжаючим душем. Для додаткової зручності в деяких номерах також є зручна міні-кухня.

Фортеця Лекурешіта 16-го століття розташована лише за 1 км від готелю. Лише за 4 км від готелю можна оглянути руїни давньогрецького міста Фінікія. Далі,

на відстані 15 км від готелю, відвідувачів чекає національний парк Бутрінті, включений до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Готель Iiria зручно розташований лише за 500 метрів від сусідньої автобусної станції та лише за 700 метрів від поромного порту. Гості, які бажають подорожувати далі, можуть відвідати аеропорт Корфу, розташований приблизно за 20 км, до якого можна дістатися на поромі. Крім того, готель пропонує безкоштовну автостоянку на своїй території.

Рис. 2.3.3 Двомісний номер з видом на море в Hotel Iiria.

4. Hotel Olsi****

Готель Oasis із захоплюючим видом на море розташований у Саранді, графство Влера. Цей готель розташований лише за 100 метрів від блискучої води та лише за 300 метрів від найближчих пляжів. Він пропонує ідилічний відпочинок на узбережжі. Для тих, хто хоче дослідити далі, жваве місто Корфу розташоване за 28 км. Під час перебування гості можуть насолоджуватися чудовими зручностями тераси та ресторану.

Готель пропонує номери з кондиціонером, телевізором із плоским екраном і кабельними каналами. У кожному номері є власна ванна кімната з душем, а

також такі зручності, як фен і безкоштовні туалетно-косметичні засоби. Крім того, у деяких номерах є зона відпочинку для додаткового комфорту.

Готель пропонує зручності, такі як камера зберігання багажу, безкоштовний Wi-Fi на всій території та варіанти паркування для зручності гостей. Завдяки відстані 35 км від міста Гліфада та 34 км до села Палеокастріца відвідувачі мають легкий доступ до популярних туристичних місць.

Для мандрівників, які шукають зручне та комфортне житло в Саранді, готель Oasis є чудовим варіантом, пропонуючи приголомшливий вид на море та зручну близькість до популярних туристичних пам'яток.

Рис 2.3.4 Двомісний номер в Hotel Olsi.

5. Hotel Oasis**.**

Готель Oasis із захоплюючим видом на море розташований у Саранді, графство Вльора. Готель зручно розташований лише за 100 метрів від моря та за 300 метрів від найближчих пляжів. Крім того, місто Корфу розташоване лише за 28 км. Гості можуть скористатися терасою готелю та рестораном.

Номери готелю оснащені кондиціонером і телевізором із плоским екраном і різноманітними кабельними каналами. У кожному номері є власна ванна кімната з душем, феном і безкоштовними туалетно-косметичними засобами.

Крім того, деякі номери мають зручні зони відпочинку для додаткової зручності.

Готель пропонує зручності, такі як камера зберігання багажу, безкоштовний Wi-Fi на всій території та можливість паркування для гостей. Дослідження довколишніх визначних пам'яток - легкий вітер: місто Гліфада розташоване за 35 км, а село Палеокастріца - лише за 34 км, що забезпечує легкий доступ до популярних туристичних місць.

Для тих, хто шукає комфортне та зручне розміщення в Саранді, готель Oasis є чудовим варіантом завдяки приголомшливому виду на море та зручній близькості до популярних туристичних пам'яток.

Рис 2.3.5 Двомісний номер Делюкс з видом на море в Hotel Oasis.

У регіонах Ксаміль, Вльора та Саранда всебічний огляд готелів виявив безліч варіантів розміщення, які відповідають різноманітним вимогам і фінансовим обмеженням мандрівників. Ці міста можуть похвалитися готелями, які відомі своїм винятковим сервісом, найсучаснішим обладнанням і чудовим розташуванням у безпосередній близькості від популярних туристичних місць і незайманих пляжів.

Коли справа доходить до житла в Ксамілі, готелі віддають перевагу забезпеченню спокійного та затишного відпочинку, приділяючи велике значення близькості до приголомшливих пляжів і національного парку Бутрінті. Вльора, будучи гамірним морським портом, пропонує різноманітний вибір готелів, які задовольняють потреби як ділових мандрівників, так і відпочиваючих, охоплюючи різні класи. Тим часом Саранда, популярний курорт на узбережжі Іонічного моря, приваблює туристів своїми сучасними готелями, які можуть похвалитися цілим рядом зручностей, таких як ресторани, бари, басейни та зручний доступ до пляжів.

Три міста пропонують ідеальні умови для мандрівників завдяки доступному транспортному сполученню, різноманітним культурним і природним пам'яткам, а також різноманітним варіантам як для активного відпочинку, так і для неквапливого відпочинку. Наявність готелів у цих районах не тільки покращує туристичну інфраструктуру, але й додає Албанії привабливості як популярного місця призначення.

Готелі, розташовані в Ксамілі, Влері та Саранді, відомі винятковими стандартами гостинності, створюючи туристам сприятливі умови для комфортного та незабутнього відпочинку. Це позитивно впливає на загальне зростання та розвиток індустрії туризму країни.

РОЗДІЛ III

ТУРИСТИЧНІ ПОТОКИ ТА ПОПИТ ТУРИСТІВ

3.1. Вплив туристичних потоків на економічний розвиток Албанії.

Туризм є ключовим сектором економічного та соціального зростання Албанії, що робить значний внесок у ВВП країни та загальну економічну стабільність. Туризм не тільки пропонує шляхи для працевлаштування та самозайнятості, але також генерує значні доходи, особливо якщо взяти до уваги суміжні галузі, на які він впливає [1]. Міжнародний туризм, на частку якого припадає 46% від загального експорту, відіграє вирішальну роль у зміцненні економіки Албанії, причому лише в секторі послуг туризм становить колосальні 65% експорту [1]. Стратегічні заходи уряду Албанії, такі як звільнення від податків і зниження ПДВ для готелів і секторів розміщення, сприяли сприятливому середовищу для розвитку туризму та інвестицій, що зрештою призвело до сплеску інтересу та фінансових зобов'язань у туристичному секторі [1]. Крім того, зростаюча тенденція стоматологічного туризму в Албанії, коли стоматологи розробляють туристичні пакети для залучення іноземних пацієнтів, значно збагатила туристичний ландшафт, ще більше підвищивши економічне значення сектора та загальний внесок у ВВП країни [1]. Економічний вплив туризму виходить за рамки простих фінансових прибутків, оскільки він відіграє вирішальну роль у збереженні та просуванні культурної спадщини Албанії. Прибуток, отриманий від туризму, не тільки дозволяє інвестувати у відновлення історичних пам'яток, музеїв і традицій, але також сприяє модернізації регіону та зростанню ВВП шляхом значного розвитку інфраструктури вздовж південного узбережжя, включаючи створення нових готелів, ресторани, заклади відпочинку [1].

Індустрія туризму в Албанії, особливо в Дурресі, відіграла ключову роль у створенні можливостей для працевлаштування. Дуррес, будучи ключовим туристичним портовим містом, став центром для створення робочих місць у

туристичному секторі, у якому протягом літнього сезону до міста стікається понад 150 000 туристів, що ще більше покращує перспективи працевлаштування в цьому регіоні [1]. Великий 10-кілометровий пляж у південній частині Дурреса не тільки приваблює туристів, але й робить значний внесок у ринок праці в індустрії туризму. Крім того, історичні пам'ятки Дурреса є основними визначними пам'ятками для туристів, що створює можливості для працевлаштування в історичному туризмі як Добре. Індустрія туризму в Албанії, зосереджена на Дурресі, не тільки стимулювала економічне зростання та інвестиції в інфраструктуру, але також стала ключовим гравцем у наданні різноманітних можливостей працевлаштування для місцевого населення.

Туризм в Албанії є життєво важливим рушієм економіки для країни, пропонуючи значні фінансові прибутки. Значні економічні вигоди, які Албанія отримує від туризму, підкреслюють його важливість в економічному ландшафті країни, оскільки туризм робить значний внесок у бюджет Албанії. Приплив туристів до історичних пам'яток Дурреса не тільки стимулює культурний обмін, але й створює численні робочі місця в секторі історичного туризму, покращуючи загальний сценарій зайнятості в регіоні. Подібним чином індустрія туризму в Албанії, зокрема в Дурресі, відіграла ключову роль у створенні можливостей для працевлаштування, особливо враховуючи статус міста як ключового туристичного порту. Крім того, широкі південні пляжі Дурреса, що простягаються понад 10 кілометрів, не тільки приваблюють туристів, але й забезпечують значний шлях для створення робочих місць у туристичному секторі, підсилюючи позитивний економічний вплив, отриманий від туризму в Албанії.

Сплеск туристичної діяльності в Албанії спричинив безліч екологічних проблем, які вимагають негайної уваги. З напливом туристів відбувається відповідне збільшення твердих відходів у таких популярних напрямках, як Саранда та Дуррес, що напружує місцеві системи управління відходами до меж

[1]. Невідповідна інфраструктура поводження з відходами призвела до забруднення навколишнього середовища в цих туристичних районах, що посилюється будівництвом нових закладів гостинності та туристичних об'єктів, що сприяє забрудненню води та загальному утворенню відходів [1]. Крім того, зростання кількості туристів призвело до забруднення пляжів і посилило навантаження на місцеву інфраструктуру, що зумовило необхідність термінового втручання для захисту природної краси цих територій [1]. Незважаючи на економічні вигоди від туризму, не можна не помічати екологічні проблеми, пов'язані з цією галуззю в Албанії, і вони вимагають ефективних систем збору та переробки відходів, щоб пом'якшити його вплив на навколишнє середовище [1].

Вплив туризму на природні ресурси та екосистеми Албанії викликає серйозне занепокоєння в регіоні через багату різноманітність ландшафтів і рекреаційних пропозицій країни. Значна різноманітність і велика кількість природного середовища робить Албанію привабливим місцем для туристів, що призводить до значного впливу на її природні ресурси та екосистеми. Доступність і попит на туристичні ресурси відіграють вирішальну роль у привабливості регіону для відвідувачів, впливаючи на управління та збереження природних активів Албанії. Оскільки туризм продовжує залишатися ключовим рушієм економічного розвитку в Албанії, важливо збалансувати економічні вигоди з необхідністю захищати та підтримувати природні ресурси та екосистеми країни, щоб майбутні покоління могли насолоджуватися ними та отримувати вигоду від них [2].

Зусилля щодо сприяння сталому туризму в Албанії мають вирішальне значення для збереження багатой історичної та природної спадщини країни, одночасно пом'якшуючи негативний вплив туристичної діяльності на навколишнє середовище. Археологічні пам'ятки Іллірії, Греції, Римської та Османської імперій, а також незаймані пляжі є ключовими визначними

пам'ятками для туристів, які відвідують Албанію, що підкреслює потребу в практиках сталого управління для захисту цих цінних активів від надмірної експлуатації та деградації [1]. Одним із важливих аспектів сталого розвитку туризму є адаптація туристичного середовища до потреб людей з обмеженими можливостями, забезпечення інклюзивності та доступності для всіх відвідувачів [3]. Крім того, важливо визнати, що туризм може мати як позитивний, так і негативний вплив на навколишнє середовище, що вимагає заходів для мінімізації негативних наслідків і підвищення загальної стійкості галузі [4]. Впроваджуючи стратегії зменшення негативних наслідків туристичної діяльності для компонентів навколишнього середовища, Албанія може прагнути до більш стійкого туристичного сектору, який збалансовує економічне зростання та збереження навколишнього середовища [5]. Крім того, врахування впливу параметрів зайнятості та стану ринку праці на туристичний попит має вирішальне значення для формування політики сталого туризму, яка принесе користь місцевим громадам і посилить соціально-економічний розвиток Албанії [6]. Зрештою, віддаючи пріоритет стійким практикам, Албанія може забезпечити довгострокову життєздатність своєї індустрії туризму, одночасно зберігаючи свою культурну та природну спадщину для майбутніх поколінь.

Туризм в Албанії є життєво важливим рушієм економіки, пропонуючи численні переваги місцевим громадам. По-перше, він відіграє вирішальну роль в економічному та соціальному розвитку країни, причому туризм є пріоритетним сектором для стабільного зростання економіки Албанії [1]. Потік туристів не тільки приносить регіону високі доходи, але й створює можливості для працевлаштування та самозайнятості місцевих жителів [1]. Крім того, туризм сприяє збереженню культурної спадщини та підвищує інтерес до місцевих традицій як серед жителів, так і серед гостей, сприяючи розвитку національної ідентичності та збільшенню міжнародної впізнаваності країни [1].

Крім того, доходи, отримані від туризму, дозволяють інвестувати в реставрацію та підтримку історичних місць, музеїв і культурних обрядів, що приносить користь місцевій владі та підприємцям Албанії [1]. Крім того, зростання туристичної діяльності на південному узбережжі Албанії призвело до значного розвитку інфраструктури, включаючи нові готелі, ресторани та розважальні заклади, таким чином модернізуючи регіон і сприяючи економічному зростанню, яке безпосередньо приносить користь місцевим громадам [1].

Місцеві підприємства в Албанії відіграють дедалі важливішу роль у обслуговуванні туристичного сектору, особливо з розвитком таких послуг, як прокат автомобілів, туристичні бюро та центри туристичної інформації у великих містах, таких як Тирана [1]. Жвавий інтерес уряду до розвитку туристичного сектору очевидний з таких ініціатив, як встановлення прямих рейсів, щоб залучити більше відвідувачів до країни, як підкреслив посол Албанії [11]. Розвиток індустрії туризму в Албанії має вирішальне значення для економічного зростання, враховуючи, що туризм є пріоритетним сектором для стабільного економічного та соціального розвитку в країні. У рамках цієї стратегії диверсифікації економіки місцеві підприємства відіграють значну роль у залученні фінансових інвестицій, необхідних для розвитку інфраструктури для підтримки зростання туристичного сектору [12]. Крім того, оскільки сільське господарство є ключовим сектором албанської економіки, що робить значний внесок у ВВП і забезпечує значну зайнятість, місцеві підприємства в цьому секторі також сприяють задоволенню потреб туристів і просуванню агротуризму в регіоні [13]. Співпраця різних зацікавлених сторін, у тому числі громадян, у створенні стратегій для вирішення проблем громади підкреслює важливість місцевих підприємств у покращенні загального досвіду туризму та залученні більшої кількості відвідувачів до Албанії [14].

Для підтримки практики сталого туризму в Албанії вкрай важливо сприяти ініціативам залучення громади, які залучають місцевих жителів до

процесів прийняття рішень, пов'язаних з розвитком туризму. Цього можна досягти шляхом активної участі в таких ключових проектах, як розвиток аеропортів, як підкреслив прем'єр-міністр Еді Рама, який підкреслив потенційні переваги аеропортів з точки зору створення робочих місць і загального розвитку громади [1]. Крім того, поточне будівництво другого міжнародного аеропорту в Албанії спрямоване не лише на розвиток туризму, але й на стимулювання економічного зростання, що є сприятливим моментом для залучення громади до формування практик сталого туризму на майбутнє [1]. Інтегруючи внесок громади в плани розвитку аеропорту та систему прийняття рішень, зацікавлені сторони можуть забезпечити відповідність туристичних ініціатив місцевим потребам, розширити економічні можливості та сприяти збереженню навколишнього середовища для більш сталого туристичного сектору в Албанії.

3.2. Чинники попиту на відпочинок в Албанії

Економічні чинники, що впливають на туристичний попит в Албанії, є багатограними, охоплюючи державну політику, інвестиційні тенденції та стимули в окремих галузях. Значним економічним фактором є активні заходи уряду Албанії щодо стимулювання туристичного сектору, зокрема звільнення від податків 4-5-зіркових готелів та зниження ПДВ на послуги в 5-зіркових готелях [1]. Ці фінансові стимули не тільки стимулювали інвестиції в житло високого класу, але й підвищили загальну привабливість Албанії як туристичного напрямку. Крім того, надання пріоритету туризму як ключовому сектору економічного та соціального розвитку призвело до збільшення інтересу до бізнес-підприємств, пов'язаних із туризмом, що відображає ширше визнання потенціалу туризму для стимулювання сталого зростання [1]. Внесок сектора у зайнятість також заслуговує на увагу: туризм становить близько 20% від загальної зайнятості та забезпечує приблизно 250 000 робочих місць у 2022 році, демонструючи його вирішальну роль у національній економіці [1]. Це

зростання зайнятості поєднується з розвитком допоміжних послуг, таких як агентства з прокату автомобілів, туристичні бюро та центри туристичної інформації в ключових містах, таких як Тирана, що ще більше посилює економічний вплив туризму [1]. Крім того, зростання нішевих ринків, таких як стоматологічний туризм, викликане конкурентними цінами порівняно із Західною Європою, підкреслює різноманітні економічні можливості в цьому секторі [1]. У сукупності ці фактори підкреслюють взаємопов'язаний характер економічної політики, інвестицій та зайнятості у формуванні туристичного попиту, підкреслюючи необхідність продовження стратегічного втручання для підтримки та посилення зростання сектора.

Політична стабільність в Албанії відіграє вирішальну роль у впливі на прибуття туристів і, відповідно, на економічні та соціальні вигоди, отримані від туристичного сектору. Коли політичне середовище в Албанії стабільне, це створює відчуття безпеки та впевненості серед потенційних туристів, що спонукає їх відвідувати країну [2]. І навпаки, політична нестабільність може призвести до обмежень на подорожі та заплямувати репутацію країни як безпечного місця, утримуючи туристів від планування своїх візитів [2]. Сприйняття безпеки є найважливішим для більшості мандрівників, і будь-які негативні інциденти чи заворушення можуть суттєво вплинути на кількість туристів. Наприклад, погана репутація, спричинена політичною нестабільністю, не лише впливає на миттєвий приплив туристів, але й має довгострокові наслідки для іміджу країни як надійного місця відпочинку [2]. Таким чином, підтримка політичної стабільності має важливе значення для підтримки та збільшення прибуття туристів, що, у свою чергу, підтримує зайнятість, створює високі доходи та стимулює інші суміжні галузі. Щоб максимізувати потенціал туристичного сектору, Албанія повинна надати пріоритет політичній стабільності через ефективне управління та проактивні

заходи, які забезпечують безпечне та приємне середовище для іноземних відвідувачів.

Культурна спадщина служить наріжним каменем для залучення туристів до Албанії, пропонуючи багатий гобелен історичних, архітектурних і мистецьких елементів, які звертаються до широкого кола відвідувачів. Набір історичних пам'яток країни, таких як давньогрецькі пам'ятники, мусульманські мінарети, гірські курорти, засновані римлянами, і монастирі різних конфесій, забезпечує переконливу увагу для тих, хто цікавиться історією та релігією [1]. Крім того, різноманітні архітектурні стилі Албанії, які відображають барвисте поєднання різних релігій, культур та історичних періодів, ще більше підвищують її привабливість як туристичного напрямку [1]. Це культурне розмаїття не тільки візуально привабливе, але й відповідає психологічним потребам туристів, які шукають унікальні та значущі враження [2]. Економічні чинники також відіграють вирішальну роль, оскільки вартість життя та подорожі в Албанії дозволяють формувати недорогі туристичні пакети, що робить її доступним місцем для туристів із середнім рівнем доходів і нижче [2]. Поєднання цих культурних та економічних елементів, які часто висвітлюються в комерційній рекламі, робить Албанію привабливим варіантом для туроператорів і туристичних агентств, що сприяє розвитку її туристичного сектора [2]. Таким чином, хоча політична стабільність залишається вирішальним фактором, багатогранна привабливість культурної спадщини Албанії значною мірою сприяє її здатності залучати та утримувати туристів.

Клімат в Албанії є вирішальним фактором, що визначає пік туристичних сезонів, фундаментально формуючи потік і попит на туризм у регіоні. Середземноморський клімат, який характеризується жарким сухим літом і м'якою вологою зимою, суттєво впливає на те, коли туристи вирішують відвідати цю країну. Протягом літніх місяців, з червня по вересень, сприятливі погодні умови, включаючи ясне сонячне світло та теплі температури,

викликають високий туристичний попит, що робить ці місяці піком сезону [3]. Навпаки, у зимові місяці спостерігається зниження туристичної активності через більш низькі температури та збільшення кількості опадів, які менш сприятливі для типової відпустки [3]. Ці сезонні коливання проявляються у виражених варіаціях туристичних прибуттів, коли більшість відвідувачів стікається до прибережних районів і пляжних курортів протягом літа, тоді як зимовий туризм здебільшого обмежується певними нішами, такими як культурний туризм та відвідування історичних місць [3]. Тому розуміння взаємодії між кліматичними умовами Албанії та поведінкою туристів має важливе значення для зацікавлених сторін у туристичному секторі, щоб оптимізувати свої пропозиції та інфраструктуру відповідно до цих сезонних тенденцій [4].

Незважаючи на значний внесок туризму в економіку Албанії, галузь схильна до значних сезонних коливань, які глибоко впливають на прибуття туристів у непіковий сезон. Ці коливання викликані насамперед кліматичними умовами та властивою сезонністю туристичного попиту, який значно змінюється протягом року [5]. Наприклад, у Північній півкулі спостерігається виражена перевага літнього туризму, що призводить до сплеску туристичного потоку в теплі місяці та різкого спаду в холодні сезони [4]. Ця модель створює проблеми для підтримки сталого туристичного руху та використання потенціалу індустрії туризму протягом усього року. Сезонний характер туристичного попиту означає, що країни з менш вираженими кліматичними коливаннями або ті, які пропонують різноманітні туристичні продукти, придатні для різних сезонів, мають кращі можливості для пом'якшення спаду в позапіковий сезон [6]. В Албанії очевидна залежність від сезонного туризму, і країна повинна вирішити цю проблему, урізноманітнивши свої туристичні пропозиції, щоб залучити відвідувачів навіть у менш популярні місяці. Розвиваючи атракціони та види діяльності, які привабливі для туристів

незалежно від сезону, Албанія могла б стабілізувати прибуття туристів і забезпечити більш рівномірний розподіл доходів протягом року. Крім того, чутливість туристичного ринку до сезонних змін вимагає стратегічного підходу до маркетингу та розподілу ресурсів. Розуміючи та передбачаючи ці коливання, зацікавлені сторони туризму можуть краще підготуватися до піків і спадів, відповідно оптимізуючи свою діяльність і маркетингові зусилля [7]. Наприклад, цільові рекламні акції та знижки під час несезону можуть стимулювати подорожі, тоді як інвестиції в інфраструктуру, які покращують враження від туристів, можуть підвищити привабливість несезону. Підсумовуючи, вирішення проблем, пов'язаних із сезонними коливаннями, потребує багатогранного підходу, який включає диверсифікацію туристичних продуктів, стратегічний маркетинг та вдосконалення інфраструктури. Такі втручання мають важливе значення для стабілізації прибуття туристів і забезпечення сталого зростання в албанському туристичному секторі протягом року.

Щоб ефективно керувати сезонними коливаннями туристичного попиту, Албанія використовує свої різноманітні кліматичні умови для залучення туристів цілий рік. Літній туризм в країні досягає піку завдяки сприятливим погодним умовам, що приваблює відвідувачів до її прибережних районів [5]. І навпаки, у зимовий сезон кількість туристів зменшується, що вимагає стратегічних втручань для підтримки постійного припливу відвідувачів протягом року. Одним із таких заходів є сприяння альтернативним формам туризму, таким як культурний та історичний туризм, щоб залучити іншу демографію туристів у непіковий сезон [8]. Проводячи всебічну оцінку сезонності, Албанія може ідентифікувати конкретні періоди низької та високої туристичної активності, дозволяючи цілеспрямовані маркетингові та рекламні зусилля для збалансування попиту [9]. Ці стратегії не тільки пом'якшують несприятливі наслідки сезонності, але й забезпечують більш стабільний економічний внесок туристичного сектора. Отже, вивчення та розширення

різноманітних туристичних пропозицій має вирішальне значення для Албанії, щоб підтримувати постійний туристичний потік, незважаючи на сезонні коливання.

Однією з ключових **маркетингових стратегій**, які зараз використовуються для просування Албанії як туристичного напрямку, є використання її унікальних культурних та історичних надбань за допомогою цільових цифрових кампаній. Ці кампанії часто висвітлюють багаті археологічні пам'ятки Албанії, стародавні замки та об'єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, щоб залучити культурно схильних туристів з усього світу. Платформи соціальних медіа та туристичні блоги відіграють вирішальну роль у поширенні візуально привабливого контенту, який покращує видимість історичних скарбів Албанії. Крім того, органи управління туризмом Албанії інтегрували сучасні маркетингові методи, такі як партнерство з впливовими особами та тури віртуальної реальності, щоб надати потенційним туристам захоплюючий попередній перегляд досвіду їхньої подорожі. Такі стратегії не тільки сприяють міжнародним культурним відносинам, але й стимулюють різні економічні сектори, включаючи місцеві ремесла, гостинність і транспорт, сприяючи тим самим всебічному економічному розвитку [10]. Крім того, стратегічне використання інноваційних маркетингових інструментів довело ефективність у адаптації до сучасної поведінки споживачів, гарантуючи, що Албанія залишається конкурентоспроможним напрямком на світовому ринку туризму [11]. Зосередившись на цих різноманітних маркетингових тактиках, Албанія може підвищити свою привабливість і підтримувати зростання свого туристичного сектору.

Ефективність кампаній у соціальних мережах у підвищенні туристичного інтересу до Албанії взаємопов'язана з декількома сферами, включаючи маркетинг, економічний вплив і міжнародні відносини. Платформи соціальних медіа пропонують інноваційні маркетингові стратегії, які можуть ефективно

просувати туристичні продукти та залучати іноземних туристів, відповідаючи сучасним комунікаційним тенденціям [12]. Ці кампанії значно сприяють розвитку політичних, економічних, соціальних і культурних відносин у міжнародному масштабі, демонструючи унікальні визначні пам'ятки Албанії, тим самим покращуючи її глобальний імідж і сприяючи міжлюдським зв'язкам [10]. Ефективні туристичні маркетингові рішення, такі як ті, що сприяють через соціальні медіа, повинні бути скоординовані та інтегровані з управлінням послугами, щоб забезпечити безперебійний туристичний досвід [13]. Ця інтеграція не тільки підвищує задоволеність туристів, але й стимулює розвиток суміжних економічних секторів, включаючи торгівлю, будівництво та транспорт, підкреслюючи багатогранний економічний вплив туризму [14]. Отже, добре структурована кампанія в соціальних мережах може слугувати каталізатором ширшого економічного та соціального розвитку в Албанії, наголошуючи на необхідності стратегічних маркетингових зусиль і злагодженого управління операціями для оптимізації переваг збільшення інтересу туристів.

Однією з ключових стратегій протидії потенційному негативному впливу політичної нестабільності на туризм в Албанії є міцне партнерство з міжнародними туристичними агентствами. Компанія Arivederchi AGP, значний гравець у секторі туризму Албанії, налагодила широку співпрацю з різноманітними міжнародними туристичними агентствами. Серед них такі відомі імена, як «CoralTravel», «Anex-tour», «PegasTouristik», «Tez-Tour», «AccordTour», «TUI», «Mouzenidistravel», «Alf», «GTO», «Incomartur», та «НаталіТурс» [15]. Завдяки цьому партнерству Arivederchi AGP може запропонувати комплексні пакети послуг, які приваблюють туристів з різних частин світу, тим самим підвищуючи загальну привабливість Албанії як місця для подорожей. Синергія, створена цією співпрацею, не тільки сприяє стабільному припливу туристів, але й допомагає пом'якшити несприятливі

наслідки політичних коливань, надаючи надійні та привабливі варіанти подорожей. Крім того, агентські контракти, які Arivederchi AGP уклала з цими туроператорами, забезпечують послідовний і орієнтований на якість підхід до просування туризму, сприяючи стійкому туристичному середовищу в Албанії [15]. Використовуючи ці міжнародні альянси, Албанія може ефективно зміцнити свою індустрію туризму, зробивши її менш сприйнятливою до мінливостей політичної нестабільності та більш привабливою для мандрівників у всьому світі.

Однією з найактуальніших інфраструктурних проблем, з якими стикається Албанія під час розміщення туристів, є утилізація твердих відходів у популярних туристичних напрямках, таких як Саранда та Дуррес. Наплив туристів у пік сезону значно обтяжив місцеві системи поводження з відходами, що призвело до збільшення забруднення навколишнього середовища. Необхідно запровадити ефективні системи збору та переробки відходів, щоб пом'якшити ці проблеми та зберегти природну красу, яка в першу чергу приваблює туристів до країни. Зростання туризму не тільки стимулює економіку, але й вимагає надійної інфраструктури для поводження з супутніми відходами. Ця ситуація погіршується різними видами туристичної діяльності, включаючи рафтинг-тури, велосипедні тури та піші прогулянки по бездоріжжю, які сприяють накопиченню відходів у природних зонах. Тому вирішення цих проблем поводження з відходами має вирішальне значення для сталого розвитку туризму в Албанії. Комплексні стратегії, які включають як інноваційні рішення щодо поводження з відходами, так і кампанії з підвищення обізнаності громадськості, є важливими для того, щоб сектор туризму міг продовжувати процвітати без шкоди для навколишнього середовища.

Щоб ефективно використовувати свої природні ресурси та покращити туристичний досвід, Албанія повинна зосередитись на багатовимірному підході, який об'єднує збереження навколишнього середовища з практикою

сталого туризму. Різноманітна географія країни, яка включає гори, річки та прибережні території, пропонує широкий вибір заходів для туристів, які шукають пригод і відпочинку [16]. Наприклад, гірські регіони ідеально підходять для пішохідних та велосипедних турів, відкриваючи захоплюючі краєвиди та унікальні зустрічі з природою [16]. Між тим, близькість до Іонічного та Адріатичного морів дозволяє займатися різноманітними водними видами спорту та прибережними видами діяльності, ще більше збагачуючи туристичний досвід [16]. Проте зростаючий приплив туристів створює проблеми, особливо щодо збереження природних та археологічних пам'яток. Національний парк Бутрінті, відомий своєю багатою археологічною та природною спадщиною, служить яскравим прикладом місця, де практики сталого туризму є вирішальними [1]. Впровадження таких заходів, як контроль кількості відвідувачів і програми збереження, можуть допомогти запобігти пошкодженню місцевої флори, фауни та археологічних пам'яток [1]. Крім того, сприяння екотуризму та природоохоронній діяльності може зіграти значну роль у покращенні загального туристичного досвіду, одночасно забезпечуючи екологічну стійкість [16]. Цей збалансований підхід не тільки зберігає природну красу Албанії, але й підтримує розвиток туристичного сектору. Оскільки галузь продовжує розширюватися, прогнозується, що кількість людей, зайнятих у туризмі, досягне 220 000 до 2025 року, що вказує на значний потенціал сектора для створення робочих місць [1]. Продумано та раціонально використовуючи свої природні ресурси, Албанія може підвищити зайнятість, підтримати суміжні галузі та забезпечити довгострокові економічні вигоди.

Спираючись на виклики, пов'язані з політичною нестабільністю, потенціал Албанії для сталого розвитку туризму полягає в її різноманітній і багатій культурній спадщині, яка може залучати різні сегменти туристів. Сільський туризм, наприклад, пропонує унікальну можливість продемонструвати мальовничі ландшафти Албанії та традиційний спосіб

життя, забезпечуючи автентичний досвід, який може сподобатися туристам, які шукають спокою та зв'язку з природою [1]. Крім того, відданість Албанії збереженню свого природного середовища може бути використана за допомогою екотуризму, залучаючи відвідувачів, зацікавлених у дослідженні її незайманих екосистем і участі в екологічно чистій діяльності [1]. Крім того, ремісничий туризм може відігравати значну роль, сприяючи місцевим ремісникам і традиційним ремеслам, таким чином підтримуючи місцеву економіку та зберігаючи культурну спадщину [1]. Розвиток морського туризму, зокрема підводного плавання, може використовувати прекрасне узбережжя Албанії та підводні екосистеми, залучаючи туристів-пригод і сприяючи зусиллям щодо збереження моря [1]. Завдяки безлічі історичних пам'яток і різноманітних архітектурних стилів, починаючи від давньогрецьких руїн до османських мінаретів і заснованих римлянами гірських курортів, Албанія може запропонувати всебічний культурний досвід, який приваблює як любителів історії, так і ентузіастів культури [1]. Ці різноманітні форми сталого туризму не тільки забезпечують економічні вигоди, але й підкреслюють важливість збереження природних і культурних надбань Албанії для майбутніх поколінь. Щоб повністю реалізувати цей потенціал, важливо вирішити основні політичні проблеми та забезпечити стабільність, оскільки це створить більш сприятливе середовище як для туристів, так і для інвесторів у секторі сталого туризму.

3.3. Попит на туризм в Албанії: результати соціологічного дослідження.

У рамках проведеного дослідження було опитано 100 туристів з метою визначення їхнього ставлення та попиту на туристичні поїздки до Албанії. Опитування здійснювалося за допомогою структурованої анкети, яка включала питання щодо мотивів вибору даного напрямку, очікувань від подорожі, рівня задоволення від відвідування країни, а також основних факторів, що впливають на прийняття рішення про поїздку.

Серед опитаних туристів було представлено широкий спектр вікових груп та соціальних категорій. Вікова структура респондентів розподілилася наступним чином:

- 18-25 років: 20%
- 26-35 років: 35%
- 36-45 років: 25%
- 46-60 років: 15%
- Понад 60 років: 5%

Соціально-економічний статус опитаних також був різноманітним, включаючи студентів, працюючих професіоналів, підприємців та пенсіонерів.

Оформлення даних у вигляді графіків дозволить наочно продемонструвати результати опитування туристів щодо подорожі до Албанії.

Рис.3.3.1. Графік результату опитування туристів за соціально-економічним статусом.

Дослідження мотивів вибору подорожі до Албанії показало, що туристи найбільше приваблюються природними ландшафтами та краєвидами країни, включаючи гірські масиви та мальовничі узбережжя. Культурно-історичні пам'ятки також відіграють важливу роль у виборі подорожі, адже вони представляють багату історичну та культурну спадщину країни. Для деяких туристів значною мотивацією є також економічна доступність подорожі до Албанії, порівняно з іншими туристичними напрямками. Рекомендації друзів та знайомих також впливають на рішення щодо вибору країни для подорожі, демонструючи важливість особистих відгуків та рекомендацій у процесі планування подорожі. Крім цього, індивідуальні мотиви, такі як сімейні або робочі обставини, можуть також впливати на вибір туристів у кількості відпочинку в Албанії.

Рис.3.3.2. Графік результату опитування туристів за мотивом вибору.

Рівень задоволення подорожжю до Албанії виявився досить різноманітним серед туристів. Деякі були дуже задоволені своєю подорожжю і висловлювали позитивні враження від відпочинку у країні. Інші вважали свою подорож неабияк задоволеною, але не до кінця враження були позитивними. Були також туристи, які залишилися нейтральними стосовно свого відпочинку, не висловлюючи чіткої позиції щодо задоволення чи незадоволення. Деякі опитані виявили незадоволеність своєю подорожжю, а інші навіть вважали її дуже незадоволеною, виражаючи різні причини свого негативного досвіду. Ці результати свідчать про різноманітність туристичного досвіду в Албанії та вказують на потребу подальшого вдосконалення туристичної інфраструктури та сервісів, щоб забезпечити більш однорідне та задовільне перебування для усіх відвідувачів.

Рис.3.3.2. Графік результату опитування туристів за рівнем задоволення подорожжю.

Найбільш вагомими факторами, які впливають на прийняття рішення, є доступність та ціна, що вказали 50% респондентів. Це свідчить про те, що для значної частини туристів важливою є економічна сторона подорожі та доступність туристичних послуг та маршрутів у країні.

Інформація про об'єкти також відіграє значну роль у прийнятті рішення, як вказали 35% опитаних. Це може включати інформацію про туристичні атракції, культурні заходи, готелі та інші об'єкти, які можуть впливати на вибір конкретного маршруту чи виду відпочинку.

Рекомендації та відгуки від друзів та знайомих також важливі для 25% респондентів. Це свідчить про значення особистих рекомендацій та вражень в процесі планування подорожі.

Рекламні акції та промо-акції, як вказали 15% опитаних, також можуть впливати на прийняття рішення про подорож. Це може включати знижки, спеціальні пропозиції та інші акції, які роблять подорож більш привабливою для туристів.

Безпека та стабільність, важливі для 10% респондентів, також враховуються при прийнятті рішення про подорожжю. Це може включати оцінку загальної безпеки у країні, стабільність політичної ситуації та інші фактори, що впливають на комфорт і безпеку туристів під час подорожі.

Рис.3.3.2. Графік результату опитування туристів за факторами, що впливають на прийняття рішення.

На основі проведеного опитування можна зробити кілька важливих висновків щодо вражень та вподобань туристів під час подорожі до Албанії.

Перш за все, велика частина туристів висловила високий рівень задоволення своїм відпочинком у країні, що свідчить про якісний та цікавий туристичний досвід. Це може бути пов'язано з природними красами Албанії, культурними пам'ятками та гостинністю місцевих жителів.

Далі, економічні фактори, такі як доступність та цінова політика, виявилися важливими при виборі країни для подорожі. Більшість туристів вказали на значення цінового аспекту у своєму туристичному виборі, що свідчить про необхідність розумного цінового планування у туристичній галузі.

Крім того, велика кількість туристів висловила бажання повторно відвідати Албанію, що свідчить про позитивний враження та задоволення від відпочинку у країні. Це може бути викликано якісним обслуговуванням, так і різноманітністю та привабливістю туристичних об'єктів у країні.

Отже, проведене опитування дозволило визначити ключові фактори, які впливають на туристичний досвід та рішення туристів щодо відвідування Албанії, і підкреслило важливість якісного обслуговування, доступності та цінової привабливості у туристичній галузі.

ВИСНОВКИ

За результатами виконаного дослідження щодо туристично-країнознавчої характеристики Албанії можна зробити наступні висновки:

1. Грунтуючись на аналізі історичної сторони Албанії, можна визначити значний потенціал країни для розвитку туризму. Унікальна природа Албанії, відображена в гірському ландшафті, мальовничих пляжах і багатій екології, створює привабливі умови для туристів, особливо для любителів активного відпочинку та екотуризму.

Культурна спадщина країни, що відображає багатогранну історію і традиції місцевого населення, також є важливою складовою туристичних визначних пам'яток. Стародавні міста, руїни, унікальні народні культури та звичаї привертають увагу культурних туристів та тих, хто цікавиться історією та культурою.

Додатковою перевагою для туризму в Албанії є доступність туристичних ресурсів. Зручний доступ до прибережних курортів, розвинена транспортна інфраструктура і доступні ціни на готельні та ресторанні послуги створюють комфортні умови для відпочинку широкого кола туристів.

2. Розміщення в готелях Ксамілю, Вльори і Саранди справило значний вплив на розвиток туризму в Албанії. Ці курортні міста пропонують широкий спектр готельних послуг, включаючи різні типи готелів, від невеликих гостьових будинків до розкішних курортів. Інфраструктура готелів в цих містах, як правило, добре розвинена, з комфортними умовами для відпочинку, ресторанами, спа-центрами і розвагами для туристів.

Розташування готелю в більшості випадків зручне, поруч з морем або з видом на море, що робить його привабливим для туристів, які шукають пляжний відпочинок. Високоякісний сервіс, доброзичливий персонал і зручності готелю сприяють задоволенню і позитивному враженню від відпочинку гостей.

Все це сприяє залученню туристів з різних країн і розвитку туристичної індустрії Албанії, що є важливим фактором економічного зростання регіону і поліпшення життя місцевого населення.

3. Щоб ефективно використовувати свої природні ресурси та покращити туристичний досвід, Албанія повинна зосередитись на багатовимірному підході, який об'єднує збереження навколишнього середовища з практикою сталого туризму. Різноманітна географія країни, яка включає гори, річки та прибережні території, пропонує широкий вибір заходів для туристів, які шукають пригод і відпочинку.

Грунтуючись на результатах опитування 100 туристів, які відвідали Албанію, можна виділити кілька важливих моментів. Привабливі природні ландшафти, чисті пляжі і багата культурна спадщина - більшість з них вибирають цю країну за її унікальність. Крім того, доступність у порівнянні з іншими європейськими країнами робить Албанію бажаною для тих, хто шукає якісний відпочинок за доступною ціною. Позитивні відгуки та рекомендації знайомих, а також враження, отримані під час попередніх візитів, також сильно впливають на вибір країни.

Зростання потоку туристів в Албанію має великий потенціал для економічного розвитку країни. Це сприяє збільшенню доходів від туризму, створенню нових робочих місць в готельному і ресторанному секторі та розвитку інфраструктури, що забезпечує комфортне перебування туристів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Жак, Е. (1995). Албанці: Етнічна історія від доісторичних часів до сьогодення. МакФарланд і Компанія. URL: https://books.google.com.ua/books/about/The_Albanians.html?id=IJ2s9sQ9bGkC&redir_esc=y
2. Цека, Н. (2005). Іллірійці до албанців. Археологічний інститут Албанії. URL: https://books.google.com.ua/books/about/The_Illyrians_to_the_Albanians.html?id=7xeYQwAACAAJ&redir_esc=y
3. Папикян Р.А. Методика проведення географічних досліджень курортних територій: Навч.-метод. посібник. - К.: Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, 2015. - 140 с. <https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/9134382f6de141c4773d700c17df2cc4.pdf>
4. Албанія // Вікіпедія: вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Албанія>.
5. Географія Албанії // Вікіпедія: вільна енциклопедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Географія_Албанії.
6. Ксаміль: неймовірні пляжі Іонічного моря // Поїхали з нами. URL: <https://poihalyznamy.com.ua/albaniya-maye-chym-zdyvuvaty-ksamil-nejmovirni-plyazhi-ionichnogo-morya/>.
7. Албанія: Ксаміль // Вікіпедія: вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Ксаміль>.
8. Booking.com. Ксаміль: Готелі. URL: <https://www.booking.com/city/al/ksamil.uk.html>.
9. Албанія: Вльора // Вікіпедія: вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Вльора>.
10. Booking.com. Вльора: Готелі. URL: <https://www.booking.com/city/al/vlore.uk.html>.

11. Вльора: Готелі та відпочинок // Deluxe Voyage. URL: <https://deluxe.voyage/ua/catalog/Albania/Vlora>.
12. Албанія: Саранда // Вікіпедія: вільна енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Саранда>.
13. Албанія: Саранда // Ukraine Incognita. URL: <https://ukrainaincognita.com/zakordon/albaniya/albaniya-saranda-sarande>.
14. Booking.com. Саранда: Готелі. URL: <https://www.booking.com/city/al/sarande.uk.html>.
15. Саранда: Готелі та відпочинок // Deluxe Voyage. <https://deluxe.voyage/ua/catalog/Albania/Sarande>.
16. Лілієнберг, А. (2020). Туризм як фактор економічного зростання: досвід Албанії. Видавництво "Економіка та бізнес". URL: <https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/2087>
17. 2. Гузар У. Теоретико-методологічні засади розвитку індустрії гостинності. Економіка та суспільство, (59). 2024. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-112>
18. The Development of Tourism in Albania and the Importance of Cultural Tourism. Автор: Ніколай, С. (2017). URL: https://www.researchgate.net/publication/315529795_The_Development_of_Tourism_in_Albania_and_the_Importance_of_Cultural_Tourism.
19. Tourism Market System Analysis in Albania. Автор: Барауна, М. (2016). URL: <http://risialbania.al/index/wp-content/uploads/2016/04/Tourism-Market-System-Analysis.pdf>.
20. Очікування та задоволеність туристів відпочинком в Албанії. Автор: Браун, Л. та ін. (2021). URL: https://mdpi-res.com/d_attachment/sustainability/sustainability-13-03928/article_deploy/sustainability-13-03928-v2.pdf?version=1617939478.

ДОДАТКИ

Додаток А

«Красуня Албанія»

Програма

Можливість приєднатися до туру маршрутом:

- Угорщина (Будапешт)

1

День 1-й

- 06:30 - збір групи на з/д вокзалу м. Львів (платна стоянка з правої сторони від центрального входу у вокзал).
- 07:00 - в'їзд зі Львова
- Можлива підсадка по маршруту: Стрий, Мукачєво, Берегове.
- Нічний переїзд до Албанії.

2

День 2-й

- Прибуття до Албанії, курорт Вльора
- Поселення в готель.
- Відпочинок на морі.
- Вечеря.
- Ніч в готелі.

3

День 3

- Сніданок.
- Відпочинок на морі.

Екскурсія в столицю Албанії - Тирану, Національний парк Дайті та стародавню Крую (36€ + вх. квиток). Тирана - це столиця і найбільше місто в Республіці Албанія, її культурний, економічний і політичний центр. Екскурсія починається з центральної площі під назвою Скандерберг. Зі сходу площу як би обіймають височини гори Дайті. Поруч знаходиться справжній східний базар. Навряд чи ви де-небудь на європейському континенті зможете знайти ще один такий. Ринок дуже колоритний, тут можна не тільки купити оригінальні сувеніри, а й глибше зрозуміти міську культуру Тирані. Далі піднімемося по Сучасній канатній дорозі на гору Дайті. Круя - місто, зведене ще в середньовіччі на вершині гори Сари-Салтиков. Це місто було столицею національного героя Албанії Георгія Кастриоти, названого Скандербегом (тобто Олександром - на честь Олександра Македонського), який в середині 15 століття вперше в історії Албанії підняв над

фортецею Круи прапор повстання проти османського панування, - червоне полотнище з чорним орлом, яке і до цього дня є національним прапором країни.

Факультативно пропонуємо екскурсію в Аполонію (29€) Місто засноване греками ще до нашої ери. Під час екскурсії ми зможемо побачити Амфітеатр, Одеон, також залишки древньої фортеці, мозаїковий дім і монастир Св. Марії.

- Вечеря.
- Ніч в готелі.

4

День 4-й

- Сніданок.
- Відпочинок на морі.

Факультативно пропонуємо відвідати:

Берат та Аполлонія (35€ + вх. квиток) Берат це місто-музей, одне з найдавніших і мальовничих міст Албанії. Пишність міста складається з його природи і неповторної архітектури. Місто налічує історію в більш ніж дві тисячі років. Берат - це цілий комплекс, який складається з розташованого на горі замку й історичних кварталів, які знаходяться біля підніжжя гори. Це місце створено для того, щоб ним захоплюватися. Тут не хочеться говорити, але хочеться слухати, вбирати, запам'ятовувати, щоб повернутися додому в стані «просвітлення». Недалеко від Фієрі знаходиться стародавній порт Аполлонія, заснований греками з Іллірії. Археологічний парк первозданного вигляду. Це був економічний і торговий центр і одночасно фортеця Адріатичного.

- **Факультативно пропонуємо відпочинок на Іонічному морі (15€)** Велика бухта, затишні кафе, ідеальна бірюзова вода. Все що потрібно для ідеального відпочинку

- Повернення в готель.
- Вечеря.
- Ніч в готелі.

5

День 5-й

- Сніданок.
- Відпочинок на морі.

Факультативно пропонуємо відвідати:

Екскурсія в Гірокастр та Блакитне око (35€ + вх. квиток) Почнемо нашу екскурсію із

зустрічі зі стародавнім Гірокастром. Чарівний старий центр м. Гірокастр знаходиться в списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Це середньовічне місто з цікавою архітектурою, розташоване на пагорбі з видом на долину і гори, дозволить Вам зануритися в минуле Албанії. Поїздка в Гірокастр прекрасна. Після прибуття ми потрапимо в фортецю, звідки відкривається панорамний вид на місто. Тут же знаходиться і музей зброї. Далі, після невеликої прогулянки по вузьких, мощених бруківкою, вуличках, ми відвідаємо етнографічний музей, розташований у колишньому будинку батьків диктатора Енвера Ходжі, де зможемо отримати повне уявлення про те, як жили люди в епоху завоювання Османської імперії. Після вільного часу для самостійного знайомства з містом і прогулянки по магазинах, ми вирушимо до прилеглого озера і спробуємо делікатеси даного регіону.

- Повернення в готель.
- Вечеря.
- Ніч в готелі.

6

День 6-й

- Сніданок.
- Відпочинок на морі.

Трансфер до міста Ксаміль (29€) Ксаміль – місто з, мабуть, кращими пляжами в країні. Серед них: Лорі, Бора-Бора, Манастір.

Пропонуємо прогулянку «Саранда + Ксаміль» (35€) д час якої ми зможемо прогулятись чарівними вуличками Саранди, піднятися до замку Лекуресі, з захопливими панорамними видами, відпочити на кращих пляжах Саранди і Ксаміля: Pulebardna, Mirror, Bora Bora.

- Повернення в готель.
- Вечеря.
- Ніч в готелі.

7

День 7-й

- Сніданок.
- Відпочинок на морі.

Пропонуємо вечірню екскурсію: «Вльора – місце зустрічі двох морів» (13€) Вльора – найпрекрасніший курорт Албанії. Щорічно сюди прагнуть потрапити безліч туристів, адже саме в цьому місці зустрічаються два моря. Це місто обов'язково порадує мандрівників, які цікавляться

історією. Тут тісно переплелися й залишили свій відбиток грецька, римська та турецька культури.

- Вечеря.
- Ніч в готелі.

8

День 8-й

- Сніданок.
- Відпочинок на морі.

Острів Сазан і Печера Хаджі Алі (35€ + вх. квиток) Острів Сазан чудово розташований в місці, де ніжно зустрічаються Адріатичне й Іонічне моря. Бувши найбільшим островом в Албанії площею 5,8 кв. км, Сазан виглядає як окрема частина півострова Карабурун, а також є воротами в затоку Вльори. Вся морська територія тут є частиною Карабурун-Сазанського морського парку. Де вас чекає прекрасний пляж. Печера Хаджі Алі є найбільшою на албанському узбережжі та має висоту склепінь близько 60 метрів. Всередині знаходиться озеро, колір води в якому просто незабутньої краси. Глибина озера досягає 10 метрів, а сама печера досягає 100 метрів в довжину. У цього грота особлива історія, а її красу ми рекомендуємо вам побачити на власні очі.

- Вечеря.
- Ніч в готелі.

9

День 9-й

- Сніданок.
- Виселення з готелю.
- Відпочинок на морі.
- 14:00 - збір групи та виїзд з Албанії.
- Нічний переїзд до Львова.

10

День 10-й

- Вечірнє прибуття до Львова.

Додаток Б

«Літня відпустка в Албанії»

Програма

1

День 1-й

- 07:00 -збір групи на з/д вокзалу м. Львів (платна стоянка з правої сторони від центрального входу у вокзал).
- 07:30 вийїзд зі Львова
- Можлива підсадка по маршруту: Стрий, Мукачево, Берегове.
- Перетин кордону.
- Нічний переїзд в м. Охрид.

2

День 2-й

- Прибуття в м. Охрид.
- Поселення в готель.
- Відпочинок на Охридському озері.

Факультативному пропонуємо:

Прогулянку на кораблику по Охридському озеру (33/239). Дзсікаючи водну гладь Охридського озера ми з Вами повною мірою зможемо насолодитись красою місцевих ландшафтів та архітектурних пам'яток узбережжя. А місцеве вино створить розслаблену атмосферу та додасть настрою водній прогулянці.

- Ніч в готелі.

3

День 3

- Сніданок.
- Виселення з готелю.
- Переїзд в Албанію (курорт Саранда/Ксаміль).
- Поселення в готель.
- Відпочинок на морі.
- Вечеря.
- Ніч в готелі.

4

День 4-й

- Сніданок.
- Відпочинок на морі.

Факультативно пропонуємо

Острів Сазан і Печера Хаджі Алі (33€ + вх. квиток). Острів Сазан чудово розташований в місці, де ніжно зустрічаються Адріатичне й Іонічне моря. Будучи найбільшим островом в Албанії площею 5,8 кв. км, Сазан виглядає як окрема частина півострова Карабурун, а також є воротами в затоку Вльори. Вся морська територія тут є частиною Карабурун-Сазанського морського парку. Де вас чекає прекрасний пляж. Печера Хаджі Алі є найбільшою на албанському узбережжі та має висоту склепінь близько 60 метрів. Всередині знаходиться озеро, колір води в якому просто незабутньої краси. Глибина озера досягає 10 метрів, а сама печера досягає 100 метрів в довжину. У цього грота особлива історія, а її красу ми рекомендуємо вам побачити на власні очі.

- Вечеря.
- Ніч в готелі.

5

День 5-й

- Сніданок.
- Відпочинок на морі.

Факультативно пропонуємо:

Пропонуємо відвідати острів грецький острів Корфу з екскурсією (33€ + квиток на паром). Старе місто Керкіра захоплює своєю красою і античною чарівністю. Місто славиться своїми вулицями збудованими в стилі бароко, рекомендуємо прогулятись вулицею Лістом, завітати на площу Спінада, побачити чарівний палац Ахіліон і палац Св. Михайла і Григорія і звичайно ж храм Св. Спиридона.

- Вечеря.
- Ніч в готелі.

6

День 6-й

- Сніданок.
- Відпочинок на морі.

Екскурсія в Гірокастр та Блакитне око (30€ + вх. квиток) Розпочнемо нашу екскурсію із зустрічі зі стародавнім Гірокастром. Чарівний старий центр м. Гірокастр знаходиться в списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Це середньовічне місто з цікавою архітектурою, розташоване на пагорбі з видом на долину і гори, дозволить Вам зануритися в минуле Албанії. Поїздка в Гірокастр прекрасна. Після прибуття ми потрапимо в фортецю, звідки відкривається панорамний вид на місто. Тут же знаходиться і музей зброї. Далі, після невеликої прогулянки по вузьких, мощених бруківкою, вуличках, ми відвідаємо етнографічний музей, розташований у колишньому будинку батьків диктатора Енвера Ходжі, де зможемо отримати повне уявлення про те, як жили люди в епоху завоювання Османської імперії. Після вільного часу для самостійного знайомства з містом і прогулянки по магазинах, ми вирушимо до прилеглого озера і спробуємо делікатеси даного регіону.

- Вечеря.
- Ніч в готелі.

7

День 7-й

- Сніданок.
- Відпочинок на морі.

Факультативно пропонуємо:

Запрошуємо відвідати екскурсію в Паргу (35€/25€) Парга — одне з найгарніших міст Греції. Місто, яке своєю формою нагадує древній амфітеатр розкинулось на березі моря. Як магнітом манить своїми неймовірними пляжами і архітектурою. Архітектурною окрасою міста являється Венеціанська цитадель, побудована для оборони міста в часи середньовіччя.

- Вечеря.
- Ніч в готелі.

8

День 8-й

- Сніданок.
- Відпочинок на морі.

Факультативно пропонуємо:

Екскурсія в Бутрінт (18€/13€ + вх. квиток). розташовану в Албанії, перенесе нас у часи античності, де ви зможете насолодитися унікальною історією та архітектурою. Бутрінт, внесений до списку Світової спадщини ЮНЕСКО, є археологічним скарбом, що зберігає сліди грецької, римської та візантійської культур. Ви побачите руїни амфітеатру, арки, храми та мозаїки, які переносять вас у минуле. Це місце сповнене загадковістю і красою, і вам відкриються історичні та археологічні таємниці цього захоплюючого місця.

- Вечеря.
- Ніч в готелі.

9**День 9-й**

- Сніданок.
- Відпочинок на морі.

Факультативно пропонуємо:

Морський пікнік на яхті (дор. - 85€ / діти - 48€) чудова можливість насолодитися відкритим морем, купатися у чистій воді, насолоджуватися обідом у приємній компанії на палубі судна та просто розслабитися в природній красі.

- Вечеря.
- Ніч в готелі.

10**День 10-й**

- Сніданок.
- Ранкове виселення з готелю.
- Переїзд в м. Скоп'є.

Факультативно пропонуємо:

Найгарніший каньйон Північної Македонії — Матка (31/25€) серед мальовничих гір, неподалік від Скоп'є, протікає річка Тріска, що упродовж тисячоліть утворила прекрасний каньйон. У 1938 році річка була перегороджена дамбою з метою створення водосховища для нової ГЕС. З часом свіже гірське повітря, чистісінька водна гладь, скелясті зелені схили зробили озеро популярним і дуже мальовничим місцем для відпочинку. На каньйоні мешкають різні види тварин і рослин, включаючи рідкісних. А вздовж озера розташовані старовинні монастирі та

храми, серед яких — давня церква Святого Андрія. Також на каньйоні можна побачити близько десяти печер. Найпопулярніша — печера Врело. Під час екскурсії, при бажанні, можна здійснити водну прогулянку на кораблику та познайомитись з місцевими пам'ятками з води.

- Ночівля.

11

День 11-й

- Сніданок.
- Виселення з готелю.

Факультативно пропонуємо:

Оглядову екскурсію по Скоп'є (16€ екскурсія/ трансфер у центр міста 10€). Річниця Македонії, місто з драматичною і захоплюючою історією. Для цікавого відпочинку тут буквально все: чудової краси храми і затишні вулички, старовинні палаци і розкішні парки, магазини і ринки, і, звичайно ж, безліч ресторанів і центрів розваг. Вважається, що Скоп'є був заснований 518 року за наказом імператора Юстиніана I. Але поселення на місці міста існували і до цього, тільки значна їх частина була зруйнована найсильнішим землетрусом. Після того, як місто було наново відбудоване за наказом візантійського правителя, було покладено початок його офіційної історії.

- Нічний переїзд до Львова.

12

День 12-й

- Вечірнє прибуття до Львова (орієнтовний час прибуття залежить від проходження кордону).